EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 5.5.2021.
COM(2021) 223 final

2021/0114 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par ārvalstu subsīdijām, kas izkropļo iekšējo tirgu

{SEC(2021) 182 final} - {SWD(2021) 99 final} - {SWD(2021) 100 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Eiropas Savienība (ES) ir cieši saistīta ar pasaules ekonomiku. ES preču un pakalpojumu tirdzniecības apjoms 2019. gadā bija 5984 miljardi EUR[1], kas veido 16,4 % no pasaules tirdzniecības kopapjoma. Tā rezultātā tirdzniecība veido gandrīz 35 % no Eiropas Savienības iekšzemes kopprodukta (IKP) un ES no eksporta ir atkarīgi 35 miljoni darbvietu. Produktu, pakalpojumu un kapitāla plūsma uz Eiropas Savienību un no tās veicina ES izaugsmi, palielinot konkurētspēju, radot darbvietas, stimulējot inovāciju un atverot jaunus tirgus[2].

2017. gadā trešdaļai pasaules investīciju galamērķis bija ES28 dalībvalstis un tajās atradās aptuveni 100 000 uzņēmumu, kas piederēja ārvalstu struktūrām[3]. Ārvalstu tiešie ieguldījumi (ĀTI) ir atzinīgi vērtējams nodarbinātības (16 miljonu darbvietu[4]), izaugsmes un konkurētspējas avots.

Spēcīgs, atvērts un konkurētspējīgs vienotais tirgus ļauj gan Eiropas, gan ārvalstu uzņēmumiem konkurēt pēc būtības un tiktāl, ciktāl iekšējā tirgū tiek nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi. To ievērojot, 2020. gada 10. martā Komisija nāca klajā ar jaunu Eiropas rūpniecības stratēģiju[5], kurā iezīmēts kurss, kā ES rūpniecība varētu būt zaļās un digitālās pārkārtošanās avangardā, balstoties uz konkurenci, atvērtiem tirgiem, pasaules klases pētniecību un tehnoloģijām un spēcīgu vienoto tirgu. Veidojot pasaules ekonomikas pārvaldības sistēmu un attīstot savstarpēji izdevīgas divpusējās attiecības, ES īsteno atvērtas stratēģiskās autonomijas modeli[6], vienlaikus aizsargājot savu iekšējo tirgu no negodīgas un ļaunprātīgas prakses. 2021. gada 18. februārī pieņemtajā paziņojumā par tirdzniecības politikas pārskatīšanu ir noteikts virziens atvērtai, ilgtspējīgai un pārliecinošai tirdzniecības politikai, kuras pamatā ir atvērtība kā stratēģiska izvēle, vienlaikus nodrošinot arī instrumentus negodīgas tirdzniecības prakses apkarošanai[7].

---

1 *DG Trade Statistical Guide*, 2020. gada augusts; norādītie dati neietver ES iekšējo tirdzniecību; https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/may/tradoc_151348.pdf

2 Komisijas ziņojums par stratēģijas "Tirdzniecība visiem" īstenošanu. Progresīvas tirdzniecības politikas īstenošana globalizācijas iespēju izmantošanai (COM(2017) 491 final).

3 *Eurostat*, ārvalstu saistītu uzņēmumu statistika (*FATS*), ārvalstu kontrole uzņēmumos pēc saimnieciskās darbības un kontrolējošo valstu izlase (no 2008. gada) [fats_g1a_08]. Minētie 100 000 ietver datus par Apvienoto Karalisti kā daļu no ES28. Provizoriskie dati rāda, ka ES27 valstīs šis skaitlis, visticamāk, nebūs būtiski mainījies. Atbilstoši aplēsēm 2018. gadā ES27 dalībvalstīs ārvalstu subjektiem (izņemot tos, kas atrodas Apvienotajā Karalistē) piederēja 84 000 uzņēmumu, savukārt 2015.–2017. gadā Apvienotajā Karalistē esošiem subjektiem piederēja aptuveni 18 000 uzņēmumu citās ES27 valstīs.

4 Komisijas dienestu darba dokuments *Foreign direct investment in the EU* (SWD(2019) 108 final) pēc Komisijas 2017. gada 13. septembra paziņojuma "Ārvalstu tiešo ieguldījumu veicināšana, vienlaikus aizsargājot būtiskas intereses".

5 Komisijas paziņojums "Jauna Eiropas industriālā stratēģija" (COM(2020) 102 final), kas atjaunināts 2021. gadā. Sk. arī Komisijas paziņojumu "ES ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērtību, stiprumu un noturību" (COM(2021) 32).

6 Komisijas paziņojums "Eiropas lielā stunda – jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020) 456 final). Sk. arī Komisijas paziņojumu "ES ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērtību, stiprumu un noturību" (COM(2021) 32).

7 Komisijas paziņojums "Tirdzniecības politikas pārskatīšana – atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika" (COM(2021) 66 final).

Pēdējos gados ārvalstu subsīdijām dažos gadījumos ir bijusi izkropļojoša ietekme uz ES iekšējo tirgu, radot nevienlīdzīgus konkurences apstākļus. Lai gan kopumā joprojām trūkst ticamu datu par trešo valstu piešķirtajām subsīdijām, pieaug tādu gadījumu skaits, kad ārvalstu subsīdijas ir šķietami sekmējušas ES uzņēmumu iegādi, ietekmējušas lēmumus par investīcijām, izkropļojušas pakalpojumu tirdzniecību vai citādi ietekmējušas subsīdiju saņēmēju rīcību ES tirgū, kaitējot godīgai konkurencei[8].

Šajā kontekstā ārvalstu subsīdijas var izpausties dažādos veidos, piemēram, kā bezprocentu aizdevumi, neierobežotas valdības garantijas, atbrīvojumi no nodokļiem vai to samazinājumi attiecībā uz ārvalstu ieguldījumiem vai tirdzniecību, vai īpašs valsts finansējums. Daudzos gadījumos šādas subsīdijas būtu problemātiskas, ja tās piešķirtu ES dalībvalstis un ja tās tiktu novērtētas saskaņā ar ES valsts atbalsta noteikumiem.

Kopš 2017. gada ES ir aktīvi iesaistījusies trīspusējās sarunās ar Amerikas Savienotajām Valstīm un Japānu, lai uzlabotu daudzpusējo sadarbību vairākās svarīgās jomās. 2018. gada jūnijā Eiropadome pilnvaroja Komisiju "turpināt piedalīties PTO modernizācijā, lai sasniegtu mērķus palielināt PTO nozīmi un spēju pielāgoties pārmaiņām pasaulē un stiprināt PTO efektivitāti"[9]. 2020. gada janvārī[10] ES, ASV un Japānas augstākā līmeņa tirdzniecības pārstāvji vienojās, ka ir jāpastiprina Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) noteikumi par rūpniecības subsīdijām. Šajā sakarā, kā noteikts pielikumā paziņojumam par tirdzniecības politikas pārskatīšanu[11], ES plāno sākt darbu pie PTO noteikumu modernizēšanas, lai novērstu dažādus konkurences izkropļojumus, ko rada valsts iejaukšanās ekonomikā, tostarp rūpniecībai paredzētās subsīdijas.

Ņemot vērā izaicinājumu – kā saprātīgā termiņā rast daudzpusēju risinājumu saistībā ar subsīdijām –, Komisija apņēmās (ietverot to jaunajā Eiropas industriālajā stratēģijā) izpētīt, kā vislabāk stiprināt ES pretsubsidēšanas mehānismus un rīkus[12]. Komisija 2020. gada 17. jūnijā pieņēma balto grāmatu par ārvalstu subsīdijām[13], lai izpētītu šo jautājumu, sāktu publiskas debates un ierosinātu iespējamos risinājumus. Baltajā grāmatā un detalizētāk šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 2. iedaļā ir aprakstītas ES konkurences, tirdzniecības un publiskā iepirkuma noteikumos pastāvošās tiesību aktu nepilnības, kas faktiski liedz ES rīkoties, ja ārvalstu subsīdijas rada izkropļojumus iekšējā tirgū, tostarp finansējot koncentrācijas darījumus vai publiskā iepirkuma piedāvājumus.

Baltajā grāmatā norādīts, ka, lai gan ES valsts atbalsta kontrolei ir pakļauts dalībvalstu iestāžu piešķirtais atbalsts, nepastāv līdzīgs režīms attiecībā uz atbalstu, ko piešķir trešās valstis. Tas rada nelabvēlīgāku situāciju uzņēmumiem, kas saimniecisko darbību ES veic bez subsīdijām, salīdzinājumā ar ārvalstu subsīdiju saņēmējiem.

---

8 Nesen publicētā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā ir konstatēts, ka konkrētas subsīdijas, ko piešķīrusi Ķīnas valsts, būtu uzskatāmas par valsts atbalstu, ja tās piešķirtu ES dalībvalsts, un ir norādīts, ka "šāda atšķirīga attieksme var izkropļot konkurenci ES iekšējā tirgū"; Eiropas Revīzijas palātas ziņojums "ES reakcija uz Ķīnas valsts virzīto ieguldījumu stratēģiju", Apskats Nr. 03 (2020); https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW20_03/RW_EU_response_to_China_LV.pdf

9 Eiropas Komisijas koncepcijas dokuments *WTO modernisation* (2018. gada septembris).

10 Japānas, Amerikas Savienoto Valstu un Eiropas Savienības tirdzniecības ministru trīspusējās sanāksmes kopīgais paziņojums (Vašingtona, 2020. gada 14. janvāris).

11 Pielikums Komisijas paziņojumam "Tirdzniecības politikas pārskatīšana – atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika" (COM(2021) 66 final).

12 Jauna Eiropas industriālā stratēģija (COM(2020) 102 final), atjaunināta 2021. gadā.

13 Baltā grāmata par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu attiecībā uz ārvalstu subsīdijām (COM(2020) 253 final).

Baltajā grāmatā arī tika identificētas problēmas, kas saistītas ar to, ka ES līdzekļiem piekļūst ārvalstu subsīdiju saņēmēji, tādējādi potenciāli izkropļojot konkurenci attiecībā uz ES līdzekļiem. Šim priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā norādīts, ka visi Savienības pasākumi, ar kuriem novērš ārvalstu subsīdiju izkropļojošo ietekmi publiskajā iepirkumā, tiks attiecināti uz ES budžeta izdevumiem, kas tiek īstenoti dalītā pārvaldībā un sadalīti ar publisko iepirkumu. Uz ES līdzekļu tiešo pārvaldību attiecas ES Finanšu regula. Nākamās pārskatīšanas laikā Komisija izpētīs iespēju ierosināt likumdevējiem grozījumus Finanšu regulā, lai ņemtu vērā ārvalstu subsīdiju ietekmi. Ciktāl ES finansējums tiek sadalīts, izmantojot publisko iepirkumu dalītā pārvaldībā, iespējamie izkropļojumi tiktu novērsti, izmantojot šā priekšlikuma publiskā iepirkuma noteikumus.

Nesen vairākas dalībvalstis ir nākušas klajā ar ierosinājumiem par rīcību, kuras mērķis būtu novērst iespējamos ārvalstu subsīdiju radītos izkropļojumus[14]. Turklāt Vācijas Monopolu komisija ir ierosinājusi ārvalstu valsts atbalsta instrumentu, lai novērstu ārvalstu subsīdiju negatīvo ietekmi uz iekšējo tirgu[15].

Arī likumdevēji vairākkārt ir izvirzījuši jautājumu par ārvalstu subsīdijām. Padome 2020. gada 11. septembra secinājumos[16] atsaucās uz Komisijas balto grāmatu, un Eiropadome 2020. gada 1. un 2. oktobra secinājumos[17] aicināja, ka ir jāizstrādā "papildu instrumenti, ar kuriem novērstu ārvalstu subsīdiju kropļojošo ietekmi vienotajā tirgū". Savā 2020. gada februāra ziņojumā par konkurences politiku[18] Eiropas Parlaments aicināja Komisiju "izpētīt iespēju papildināt ES konkurences tiesības ar pīlāru, kas nodrošina Komisijai piemērotus izmeklēšanas instrumentus, ja tiek uzskatīts, ka uzņēmums ir iesaistījies kropļojošā praksē valdības subsīdiju dēļ vai ir guvis pārmērīgu peļņu, izmantojot dominējošu stāvokli tirgū savā valstī". Kopīgā vēstulē Komisijas priekšsēdētājas izpildvietniekiem *Vestager* un Dombrovskim un komisāram *Breton*[19] 41 Eiropas Parlamenta deputāts pauda stingru atbalstu instrumentam, ar ko vērsties pret "trešo valstu uzņēmumiem, kas saņēmuši būtisku valsts atbalstu".

---

14 Nīderlande ir ierosinājusi vērsties pret uzņēmumiem, kas saņem ārvalstu subsīdijas vai kam ir neregulēts dominējošs stāvoklis tirgū ārpus ES, lai novērstu potenciāli traucējošu rīcību; https://www.permanentrepresentations.nl/documents/publications/2019/12/09/non-paper-on-level-playing-field.
Francija, Vācija, Itālija un Polija ir aicinājušas pielāgot Savienības konkurences noteikumus, jo īpaši, lai ņemtu vērā iespējamos izkropļojumus, ko rada ārvalstu valsts atbalsts un aizsargātie tirgi; https://g8fip1kplyr33r3krz5b97d1-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2020/02/Letter-to-Vestager.pdf.

15 *Biennial Report XXIII of the Monopolies Commission ("Competition 2020")*; https://www.monopolkommission.de/images/HG23/Main_Report_XXIII_Chinese_state_capitalism.pdf

16 Eiropas Savienības Padome, Secinājumi par padziļinātu vienoto tirgu spēcīgai atveseļošanai un konkurētspējīgai, ilgtspējīgai Eiropai (2020. gada 11. septembris); https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10698-2020-INIT/lv/pdf.

17 Eiropadomes ārkārtas sanāksme (2020. gada 1. un 2. oktobrī) – secinājumi (2020. gada 2. oktobris); https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13-2020-INIT/lv/pdf

18 Eiropas Parlaments, Ziņojums par 2019. gada ziņojumu par konkurences politiku (A9-0022/2020; 25.2.2020.); https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0022_LV.pdf

19 *Letter to EU telecom and trade ministers and to European Commissioners Thierry Breton, Margrethe Vestager and Valdis Dombrovskis* (14.10.2020.); https://reinhardbuetikofer.eu/2020/10/14/letter-to-eu-telecom-and-trade-ministers-and-to-european-commissioners-thierry-breton-margrethe-vestager-and-valdis-dombrovskis/.

Atbilstoši Komisijas 2020.–2021. gada darba programmā paziņotajam šajā regulas priekšlikumā ir izklāstītas iezīmes attiecībā uz jaunu rīku, kas novērstu regulējuma trūkumu un nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū. Tas ir minēts arī Paziņojuma par tirdzniecības politikas pārskatīšanu 3.2.6. punktā, kurā paredzēts stiprināt koncentrēšanos uz tirdzniecības nolīgumu īstenošanu un izpildi un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Pašlaik nav īpašu ES noteikumu, kas novērstu ārvalstu subsīdiju iespējamo izkropļojošo ietekmi uz iekšējo tirgu. Lai gan ES pastāv valsts atbalsta kontroles sistēma, kas nostiprināta Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. un 108. pantā, to piemēro tikai tad, ja ES dalībvalsts piešķir finansiālu atbalstu uzņēmumam vai uzņēmumu grupai, tādējādi radot priekšrocības, kas izkropļo konkurenci un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. ES pretmonopola noteikumi[20] aizliedz tādu uzņēmumu nolīgumus vai saskaņotas darbības, kuru mērķis vai sekas ir konkurences izkropļošana iekšējā tirgū, un uzņēmumu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu neatkarīgi no to veida vai finansēšanas veida. ES apvienošanās noteikumi[21] paredz iepriekšējas paziņošanas un apstiprināšanas sistēmu attiecībā uz koncentrācijas darījumiem, kas rada pastāvīgas izmaiņas tādu uzņēmumu kontrolē, kuri pārsniedz noteiktas apgrozījuma robežvērtības Savienībā, neatkarīgi no tā, vai šādi koncentrācijas darījumi būtu finansētas no ārvalstu piešķirtām subsīdijām.

Šis priekšlikums attiecas uz iekšējā tirgus izkropļojumiem, ko rada ārvalstu subsīdijas, uz kurām neattiecas ES valsts atbalsta, apvienošanās kontroles un pretmonopola noteikumi. Tas papildina spēkā esošos konkurences noteikumus un ir pilnībā saskaņots ar tiem. Tas *ex ante* novērš izkropļojošu ārvalstu subsīdiju kaitīgo ietekmi koncentrācijas darījumos un publiskajā iepirkumā, neierobežojot Savienības spēju *ex post* iejaukties citās tirgus situācijās, tostarp mazāka apmēra koncentrācijas darījumos un publiskā iepirkuma procedūrās.

Priekšlikums pilnībā atbilst ES publiskā iepirkuma noteikumiem. ES direktīvas par publisko iepirkumu[22] attiecas uz līgumiem, kuru paredzamā vērtība pārsniedz konkrētu summu. Tās ir izstrādātas, lai nodrošinātu konkurētspējīgu, atvērtu un labi regulētu publiskā iepirkuma tirgu. Tās arī nodrošina, ka ES uzņēmumiem ir piekļuve ātrai un efektīvai pārskatīšanai. Šis priekšlikums īpaši attiecas uz izkropļojumiem, ko ārvalstu subsīdijas var radīt publiskā iepirkuma procedūrās ES. Tādējādi tas papildina spēkā esošos noteikumus.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums ir saskaņots ar jauno industriālo stratēģiju un tirdzniecības politikas pārskatīšanu, jo tas palīdz nodrošināt ES konkurētspēju un atvērtu stratēģisko autonomiju, stiprinot tās antisubsidēšanas mehānismus un rīkus. Priekšlikumā ir ņemti vērā arī Eiropas

[20] LESD 101. un 102. pants.

[21] Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

[22] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.).

zaļā kursa mērķi. Tas veidos saskaņotu, efektīvu un samērīgu sistēmu, lai novērstu iekšējā tirgus izkropļojumus, kurus pašlaik nevar novērst.

Šis priekšlikums papildina grozīto priekšlikumu par Starptautiskā iepirkuma aktu (SIA)[23], kura mērķis ir mudināt tirdzniecības partnerus risināt sarunas ar ES par to iepirkuma tirgu atvēršanu ES uzņēmumiem. Komisijas iesniegtā SIA priekšlikuma mērķis ir uzlabot piekļuvi publiskā iepirkuma tirgiem ārpus ES. Tomēr tas nenovērsīs iekšējā tirgū pastāvošos iepirkuma procesu izkropļojumus, ko rada ārvalstu subsīdijas, kuras piešķirtas uzņēmumiem, kas piedalās ES iepirkuma tirgos[24].

Priekšlikums ir saskaņots ar ES tirdzniecības politiku un papildina esošos tirdzniecības instrumentus. PTO Vienošanās par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem (daudzpusējā līmenī), divpusējie brīvās tirdzniecības nolīgumi un ES antisubsidēšanas regula[25] ierobežo subsīdiju izmantošanu to darbības jomā un reglamentē rīcību, ko var veikt, lai neitralizētu šo subsīdiju ietekmi. Pasākumi negodīgas prakses apkarošanai parasti ir papildu ievedmuitas maksājumi nolūkā novērst kaitējumu, ko rada citu PTO valstu piešķirtās subsīdijas. Tomēr ES antisubsidēšanas noteikumi attiecas tikai uz kaitējumu, ko radījis tādu preču imports ES, par kurām gūts labums no ārvalstu subsīdijas. Starptautiskā līmenī ES var ierosināt tiesvedību pret PTO locekli par SKP nolīguma pārkāpumiem, taču arī minētā nolīguma darbības joma attiecas tikai uz preču tirdzniecību. PTO Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību (*GATS*) noteikumos ir paredzētas pilnvaras izstrādāt noteikumus par subsīdijām pakalpojumu tirdzniecības jomā, bet līdz šim šādi noteikumi nav izstrādāti.

Šis priekšlikums papildina ĀTI izvērtēšanas regulu[26], kuras mērķis ir noteikt ĀTI iespējamo ietekmi uz drošību un sabiedrisko kārtību, cita starpā apsverot to ietekmi uz kritisko infrastruktūru, tehnoloģijām un resursiem. Turpretī šis priekšlikums īpaši pievēršas jautājumam par vienlīdzīgu konkurences apstākļu izkropļojumiem, ko rada ārvalstu subsidētie ieguldījumi iekšējā tirgū, tostarp stratēģiskās nozarēs, kritiski svarīgos aktīvos un tehnoloģijās.

Priekšlikums ir saskaņots ar citiem ES instrumentiem, tostarp ES Pamattiesību hartu.

Priekšlikums ir arī saskaņots ar mērķtiecīgu un īpaši pielāgotu regulējumu konkrētās nozarēs, tostarp jūrniecības tehnoloģiju nozarē un aviācijas nozarē[27].

---

23 Grozīts priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par trešo valstu preču un pakalpojumu piekļuvi Eiropas Savienības publiskā iepirkuma iekšējam tirgum un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem (COM(2016) 34 final, 29.1.2016.). Šis priekšlikums tiek apspriests Padomē.

24 Pēc Komisijas un Eiropadomes 2019. gada marta aicinājuma atsākt diskusijas abi likumdevēji patlaban konstruktīvi diskutē par SIA, balstoties uz Komisijas 2016. gadā iesniegto grozīto leģislatīvā akta priekšlikumu.

25 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1037 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (OV L 176, 30.6.2016., 55. lpp.).

26 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79I, 21.3.2019., 1. lpp.).

27 Kā noteikts Regulā (ES) 2016/1035 (kuru tomēr nepiemēro, jo nav izpildīti 18. panta nosacījumi), Regulā (EK) Nr. 1008/2008 un Regulā (ES) 2019/712.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Ar ierosināto regulu tiktu noteiktas prasības attiecībā uz ārvalstu subsīdijām, kurām ir izkropļojoša ietekme uz iekšējo tirgu, tostarp situācijās, kad subsidēts ieguldītājs plāno iegūt ES mērķuzņēmumu vai piedalīties ES publiskā iepirkuma procedūrā. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punktā Savienības kopējās tirdzniecības politikas darbības joma cita starpā ir definēta kā pasākumi, kas jāveic "subsīdiju", "ārvalstu tiešo ieguldījumu gadījumā" un "saistībā ar preču un pakalpojumu tirdzniecību". Tādējādi ierosinātā regula lielā mērā ietilpst LESD 207. panta 2. punkta darbības jomā – minētajā punktā paredzēts pieņemt pasākumus, kas nosaka kopējās tirdzniecības politikas īstenošanu.

Tajā pašā laikā ierosināto regulu var piemērot arī konkrētām darbībām, ko vienā dalībvalstī iedibināts subjekts veic citā dalībvalstī, piemēram, cita subjekta iegādei citā dalībvalstī vai dalībai publiskā konkursā citā dalībvalstī. Šajā ziņā ierosinātā regula var ietekmēt tiesības veikt uzņēmējdarbību un preču un pakalpojumu brīvu apriti Savienībā. Ņemot vērā minēto, priekšlikums būtu jābalsta arī uz LESD 114. pantu, kurā paredzēts pieņemt pasākumus to dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanai, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi vai darbību. Lai gan līdz šim nav pastāvējuši valstu noteikumi par ārvalstu subsīdijām, vairākas dalībvalstis[28] ir norādījušas, ka tās uzskata, ka ir jānovērš ārvalstu subsīdiju radītie izkropļojumi. Nevar izslēgt, ka bez Savienības rīcības vismaz dažas dalībvalstis varētu izlemt par valsts tiesību aktu pieņemšanu. Līdz ar to un lai izvairītos no nevajadzīgiem šķēršļiem, ko varētu radīt valstu tiesību aktu atšķirības, Komisijai būtu jāierosina ES mēroga tiesību akti par izkropļojošām ārvalstu subsīdijām.

Tādēļ tiek ierosināts priekšlikumu balstīt uz LESD 207. un 114. pantu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Tirdzniecības politika ir ekskluzīvā ES kompetencē. Tādējādi, ja priekšlikuma pamatā būtu tikai LESD 207. pants, tad nevis dalībvalstu valdības, bet gan ES iestādes varētu pieņemt jaunus tiesību aktus par izkropļojošām ārvalstu subsīdijām.

No otras puses, iekšējais tirgus ir dalītās kompetences joma. Tāpēc attiecībā uz priekšlikumu, kura pamatā ir LESD 114. pants, arī dalībvalstis var veikt likumdošanas funkciju un pieņemt juridiski saistošus aktus, izņemot, ja priekšlikuma mērķus var labāk sasniegt ES līmenī. Līdz šim neviena dalībvalsts nav pieņēmusi valsts tiesību aktus, lai novērstu ārvalstu subsīdiju iespējamo izkropļojošo ietekmi. Turklāt vairākas dalībvalstis tā vietā ir aicinājušas Komisiju ierosināt tiesību aktu projektus šajā jomā[29].

Rīkojoties atsevišķi, dalībvalstis nevar sasniegt šā priekšlikuma mērķus. Ārvalstu subsīdijas rada izkropļojumus iekšējā tirgū, tostarp saistībā ar ES mērķuzņēmumu iegādi un publisko iepirkumu. Situācija ir salīdzināma ar ES dalībvalstu piešķirtu valsts atbalstu, kas pēc būtības ietekmē vairāk nekā vienu dalībvalsti. Turklāt ārvalstu subsīdiju radītiem izkropļojumiem var būt Savienības mērogs, ietekmējot vairākas dalībvalstis.

Izkropļojošu ārvalstu subsīdiju novēršana ES līmenī ļauj potenciālajiem ārvalstu subsīdiju saņēmējiem iepriekš zināt noteikumus, ko Komisija izmantos, lai novērtētu ārvalstu subsīdiju

---

[28] Cita starpā Nīderlande, Francija, Vācija, Polija un Itālija.

[29] Skatīt, piemēram, iepriekš minētos komentārus no Nīderlandes, Francijas, Vācijas, Polijas un Itālijas.

pastāvēšanu un iespējamos to radītos izkropļojumus. Tas garantē paredzamību un uzlabo sistēmas juridisko noteiktību visās dalībvalstīs.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikuma mērķis ir aizsargāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū, lai ārvalstu subsīdijas to neizkropļotu. Tāpēc tajā galvenā uzmanība pievērsta diviem aspektiem: identificēt izkropļojošas ārvalstu subsīdijas un novērst to radītos izkropļojumus.

Attiecībā uz koncentrācijas darījumiem un publisko iepirkumu priekšlikums ietver *ex ante* paziņošanas sistēmu par lielākajiem un potenciāli visizkropļojošākajiem gadījumiem. *Ex ante* pieeja nodrošina izkropļojošu ārvalstu subsīdiju sistemātisku identificēšanu situācijās, kuru ietekmei ir visaugstākā ekonomiskā vērtība. Visās pārējās tirgus situācijās, tostarp mazākos koncentrācijas darījumos un mazākās iepirkuma procedūrās, šādām subsīdijām piemēro *ex officio* procedūru, kas ļauj Komisijai galveno uzmanību pievērst visbūtiskākajiem gadījumiem. Pamatojoties uz attiecīgo tirgus informāciju, uzraudzības iestāde novērtē izkropļojuma pakāpi. Jebkurā gadījumā pastāv maza iespējamība, ka izkropļojoša ietekme ir ārvalstu subsīdijām, kas mazākas par 5 miljoniem EUR.

Priekšlikumā ietverto korektīvo pasākumu pamatā ir pasākumi, ko ES valsts atbalsta kontrolē piemēro, lai novērstu valsts atbalsta izkropļojošo ietekmi. Tā kā ārvalstu subsīdiju potenciāli izkropļojošā ietekme uz iekšējo tirgu ir līdzīga valsts atbalsta ietekmei, valsts atbalsta instrumentu kopums nodrošina efektīvu pasākumu klāstu, lai novērstu ārvalstu subsīdiju radītos izkropļojumus. Lielu koncentrācijas darījumu un lielu iepirkuma procedūru gadījumā *ex ante* pieeja nodrošina, ka lēmumus par pasākumiem var pieņemt pirms darījumu noslēgšanas, kas attiecīgajiem uzņēmumiem nodrošina juridisko noteiktību.

Priekšlikumā paredzētie pasākumi ir samērīgi, jo tie sasniedz savu mērķi, mērķtiecīgi uzliekot slogu tikai uzņēmumiem, kas veic saimniecisko darbību iekšējā tirgū un saņem ārvalstu subsīdijas. Priekšlikumā paredzēts, ka no izmeklēšanai pakļautajiem uzņēmumiem tiek prasīta sadarbošanās, tomēr to administratīvās izmaksas būs samērīgas un proporcionālas. Izmaksas būs saistītas ar resursiem, kas nepieciešami, lai sagatavotu paziņojumus par lieliem subsidētiem koncentrācijas darījumiem vai publiskā iepirkuma procedūrām, sazinātos ar Komisiju un atbildētu uz informācijas pieprasījumiem.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Konstatētās problēmas var pilnvērtīgi risināt tikai ar likumdošanas instrumentu. Ir vajadzīga regula, jo tā ir tieši piemērojama dalībvalstīs, nosaka vienādu tiesību un pienākumu līmeni privātā sektora pusēm un ļauj saskaņoti un efektīvi piemērot noteikumus visā ES. Tā ir vispiemērotākais instruments ārvalstu subsīdiju radīto iespējamo iekšējā tirgus izkropļojumu novēršanai.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija plaši apspriedās[30] par priekšlikumu:

[30] Detalizēts pārskats par šo apspriešanu rezultātiem ir sniegts ietekmes novērtējuma 2. un 6. pielikumā.

– 2020. gada 17. jūnijā tā pieņēma un publicēja balto grāmatu par ārvalstu subsīdijām, ar kuru tika sākta 14 nedēļu ilga sabiedriskā apspriešana, kas noslēdzās 2020. gada 23. septembrī[31];

– 2020. gada 6. oktobrī tā sāka apspriešanos ar ieinteresētajām personām par sākotnējo ietekmes novērtējumu, izklāstot iespējamos politikas risinājumu variantus, to iespējamo ietekmi un citus elementus, kuru novērtēšana paredzēta sīki izstrādātā ietekmes novērtējuma ziņojumā;

– laikposmā no 2020. gada oktobra līdz 2021. gada janvārim tā organizēja vairākas divpusējas mērķtiecīgas apspriešanās ar visvairāk iesaistīto ieinteresēto personu pārstāvjiem[32]; un

– tā rīkoja strukturētu dialogu ar dalībvalstīm, jo īpaši ar Padomes darba grupu, publiskā iepirkuma ekspertu grupas un divpusējas un daudzpusējas viedokļu apmaiņas un konferenču starpniecību, palīdzēja izstrādāt politikas risinājumu variantus.

Sabiedriskajā apspriešanā kopumā tika pausts spēcīgs atbalsts rīcībai, kas paredz iejaukšanos, lai novērstu izkropļojošas ārvalstu subsīdijas iekšējā tirgū. Gandrīz visi respondenti, kas sniedza atsauksmes par sākotnējo ietekmes novērtējumu, atbalstīja likumdošanas pasākumus ES līmenī, tos, ja iespējams, papildinot ar starptautiskiem noteikumiem.

Atbildes, kas tika saņemtas, apspriežoties par balto grāmatu, tika lielā mērā ņemtas vērā priekšlikuma izstrādē. Gandrīz visas ES ieinteresētās personas, tostarp dalībvalstis, atzinīgi novērtēja iniciatīvu un vienojās par rīcības nepieciešamību. Lielākā daļa pauda atbalstu baltajā grāmatā izklāstītās pieejas darbības jomai, bet uzsvēra, ka ir vajadzīgs samērīgs pasākums, lai neaizkavētu ārvalstu ieguldījumus, līdzīgas bažas pauž arī ieinteresētās personas ārpus ES. Daudzi respondenti uzsvēra, ka ir jānovērš pārredzamības trūkums attiecībā uz ārvalstu subsīdijām.

Lai novērstu izkropļojošas ārvalstu subsīdijas, vienlaikus samazinot administratīvo slogu uzņēmumiem un valsts iestādēm, tiek ierosināts noteikt salīdzinoši augstus paziņošanas sliekšņus attiecībā uz subsidētiem koncentrācijas darījumiem un publiskā iepirkuma procedūrām, lai aptvertu tikai potenciāli visizkropļojošākās subsīdijas. Komisija pēc savas iniciatīvas var izskatīt lietas, kas ir zemākas par robežvērtībām. Tāpat, lai palielinātu juridisko noteiktību uzņēmumiem, kas veic saimniecisko darbību ES, tiek ierosināts noteikt minimālo līmeni, attiecībā uz kuru pastāv maza iespējamība, ka par to mazākas ārvalstu subsīdijas izkropļos iekšējo tirgu. Tam būs pozitīva ietekme jo īpaši uz MVU. Ņemot vērā daudzos pieprasījumus nodrošināt konsekvenci instrumenta piemērošanā, tiek ierosināts, lai Komisija būtu atbildīga par regulas izpildi.

Papildus iepriekšminētajam mērķorientētajās apspriedēs saņemtās atsauksmes tika izmantotas, lai iegūtu piemērus par subsīdiju veidiem, skartajām nozarēm un konkrētu izkropļojošu ietekmi. Tas tika apspriests ietekmes novērtējumā un izmantots priekšlikuma izstrādē.

[31] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12621-Tirdznieciba-un-investicijas-arvalstu-subsidiju-radito-konkurences-izkroplojumu-noversana_lv

[32] https://ec.europa.eu/competition/international/overview/foreign_subsidies.html

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Šo iniciatīvu pamato ietekmes novērtējums. Turklāt Komisija 2020. gadā rīkoja vairākas apspriešanās (skat. iepriekš). Papildus ietekmes novērtējumā tika izmantota Kopīgā pētniecības centra iekšējā ekonomiskā izpēte. Apspriešanās ar dalībvalstīm notika vairākās Padomes Konkurences un publiskā iepirkuma darba grupu sanāksmēs un ekspertu grupu sanāksmēs. Visbeidzot, instrumenta izstrādi veicināja vairāku dalībvalstu nostājas dokumenti par ārvalstu subsīdijām[33] un vairāki ziņojumi un pētījumi[34].

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma pamatā esošo ietekmes novērtējumu izskatīja Komisijas Regulējuma kontroles padome, kas 2021. gada 5. martā sniedza pozitīvu atzinumu ar iebildēm. Padomes atzinums, ieteikumi un paskaidrojums par to, kā tie tika ņemti vērā, ir iekļauti šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 1. pielikumā. Ietekmes novērtējuma 3. pielikumā sniegts pārskats par to, ko un kā šis priekšlikums ietekmēs.

Iniciatīvas vispārējā mērķa sasniegšanai, t. i., nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū uzņēmumiem, kuri saņem ārvalstu subsīdijas, un uzņēmumiem, kuri tās nesaņem, Komisija izskatīja dažādus politikas risinājumu variantus:

1. variants – nedarīt neko (saglabāt *status quo*);

2. variants – izdot norādījumus par to, kāda informācija par publiskā sektora atbalstu jāiesniedz, sniedzot paziņojumu par uzņēmuma iegādi;

3. variants – grozīt spēkā esošos tiesību aktus; un

4. variants – izstrādāt jaunu ES tiesību instrumentu ar dažādu parametru alternatīvām.

Sākotnējā ietekmes novērtējuma ziņojumā tika ierosināts arī piektais variants, kas ietvēra izmaiņas starptautiskajos noteikumos. Ietekmes novērtējuma ziņojumā šāds piektais variants vairs netika piedāvāts un tā vietā tā būtiskie elementi tika iekļauti pamatscenārijā, jo Komisija jebkurā gadījumā īstenos šādu politikas iniciatīvu, proti, censties veicināt starptautisku noteikumu izstrādi, lai novērstu subsīdiju negatīvo ietekmi. 2. un 3. variants tika noraidīti sākotnējā posmā, jo maz ticams, ka tie būtu efektīvi. Līdz ar to detalizētāk tika izskatīts tikai 4. variants.

Par 4. variantā ierosinātajām alternatīvām tika veikta analīze. Šīs alternatīvas attiecās uz šādiem parametriem:

i) izmeklēšanas pieeja;

ii) kompetences līmenis;

iii) slieksnis, zem kura ārvalstu subsīdijas netiktu uzskatītas par izkropļojošām;

iv) novērtējuma kritēriji;

---

[33] Skat. 15. zemsvītras piezīmi.

[34] *Biennial Report XXIII of the Monopolies Commission ("Competition 2020")*; https://www.monopolkommission.de/images/HG23/Main_Report_XXIII_Chinese_state_capitalism.pdf

Mercator Ķīnas studiju institūts (*MERICS*), *Made in China 2025: The making of a high-tech superpower and consequences for industrial countries*, *MERICS Papers on China No 2* (2016. gada decembris); https://merics.org/sites/default/files/2020-04/Made%20in%20China%202025.pdf

v) samērošanas tests, kas ļautu ņemt vērā negatīvo un pozitīvo ietekmi; un

vi) korektīvie pasākumi.

Pamatojoties uz 4. varianta ietekmes novērtējumu, ar iepriekš minētajiem parametriem saistītie apakšvarianti tika apvienoti, lai izveidotu iespējamus politikas pasākumu kopumus visās trijās jomās, kurās ir konstatējamas izkropļojošas subsīdijas, t. i., koncentrācijas darījumi, publiskā iepirkuma procedūras un citas tirgus situācijas.

Vēlamo variantu katrai jomai var piedāvāt kā trīspakāpju izmeklēšanas rīku ar šādiem komponentiem:

- 1. komponents: izmeklēšanas rīks, kura pamatā ir paziņojumi – attiecībā uz koncentrācijas darījumiem, kuros ES mērķuzņēmuma apgrozījums pārsniedz 500 miljonus EUR un ārvalstu finansējums pārsniedz 50 miljonus EUR;
- 2. komponents: izmeklēšanas rīks, kura pamatā ir paziņojumi – attiecībā uz piedāvājumiem publiskā iepirkuma procedūrās, kurās līguma vērtība pārsniedz 250 miljonus EUR;
- 3. komponents: *ex officio* izmeklēšanas rīks attiecībā uz visām pārējām tirgus situācijām un koncentrācijas darījumiem un publiskā iepirkuma procedūrām, kuru vērtība ir zemāka par 1. un 2. komponenta robežvērtībām.

Tiek ierosināts, ka Komisija būtu iestāde, kas īsteno regulu. Uzskata, ka pastāv maza iespējamība, ka izkropļojošas ir ārvalstu subsīdijas, kas mazākas par 5 miljoniem EUR.

Vēlamais risinājums lielā mērā atbilst baltajā grāmatā izklāstītajai pieejai ar diviem galvenajiem izņēmumiem[35]:

- lai gan baltajā grāmatā bija paredzēta dalībvalstu loma publiskā iepirkuma procedūru kontrolē, priekšlikums paredz visu komponentu izpildi ES līmenī. Tādējādi tiek sniegta atbilde uz ieinteresēto personu vairākkārt paustajām bažām par to, ka jauns instruments par ārvalstu subsīdijām dažādās dalībvalstīs tiktu piemērots nekonsekventi un pārslogotu valstu iestādes[36]; un
- vēlamais variants ietver detalizētāku informāciju nekā baltajā grāmatā, jo īpaši attiecībā uz paziņošanas robežvērtībām un robežvērtību, zem kuras ārvalstu subsīdijas netiktu uzskatītas par tādām, kas izkropļo iekšējo tirgu. Ar šādām robežvērtībām arī tiek pausta atbilde uz ieinteresēto personu vairākkārt paustajām bažām par administratīvo slogu un vairāku ieinteresēto personu[37] sniegtajām atsauksmēm, ka robežvērtībai, zem kuras subsīdijas tiek uzskatītas par neizkropļojošām, 3 gadu laikposmā vajadzētu būt lielākām par 200 000 EUR, kā sākotnēji ierosināts.

---

35 Lai gan dažas ieinteresētās personas pauda šaubas par baltajā grāmatā izklāstīto pieeju, lielākā daļa ES ieinteresēto personu (dalībvalstis un citas ieinteresētās personas) un dažas ieinteresētās personas ārpus ES atbalsta iniciatīvu (skat. komentārus, kas minēti ietekmes novērtējuma 2. un 6. pielikumā).

36 Skatīt, piemēram, komentārus no Nīderlandes, Eiropas Pakalpojumu foruma (*ESF*), Eiropas Pusvadītāju ražošanas nozares apvienības (*ESIA*), valsts ekspertu grupas publiskā iepirkuma jautājumos un citām ieinteresētajām personām ietekmes novērtējuma 2. un 6. pielikumā.

37 Piemēram, Čehija, Polija, Eiropas Rūpnieku apaļais galds (*European Round Table for Industry*), Dānijas Rūpniecības konfederācija (*Dansk Industri*), Vācijas Rūpniecības federācija (*Bundesverband der Deutschen Industrie*), Eiropas Metālu asociācija (*Eurometaux*).

Ex ante paziņošana par lielākajiem un potenciāli visizkropļojošākajiem gadījumiem nodrošinās izkropļojošu ārvalstu subsīdiju sistemātisku identificēšanu situācijās, kuru ietekmei ir visaugstākā ekonomiskā vērtība. Visās citās tirgus situācijās (tostarp mazākos koncentrācijas darījumos un mazākās iepirkuma procedūrās) izkropļojošas ārvalstu subsīdijas tiktu identificētas *ex officio* procedūrā. Šāda pieeja ļauj uzraudzības iestādei koncentrēt uzmanību uz visbūtiskākajām lietām. Vēlamais variants paredz arī efektīvu korektīvo pasākumu kopumu, lai novērstu ārvalstu subsīdiju radītos izkropļojumus.

Paredzams, ka vēlamā varianta priekšrocības ietvers vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū starp ārvalstu subsīdijas saņēmušiem un tās nesaņēmušiem uzņēmumiem, līdz ar to uzlabojot pēdējo minēto konkurētspēju. Uzņēmumiem, jo īpaši tiem, kas saņem lielas ārvalstu subsīdijas, var rasties noteiktas administratīvas izmaksas, sagatavojot paziņojumus vai izpildot informācijas pieprasījumus. Tomēr šīs izmaksas ir pamatotas un samērīgas.

Politikas risinājumu variantu ietekme uz dažādu kategoriju ieinteresētajām personām ir sīki izskaidrota ietekmes novērtējuma 3. pielikumā. Cik vien iespējams, novērtējums ir gan kvalitatīvs, gan kvantitatīvs. Ņemot vērā augsto robežvērtību, zem kuras subsīdijas tiktu uzskatītas par tādām, kas neizkropļo iekšējo tirgu, un augstas ierosinātās paziņošanas robežvērtības attiecībā uz subsidētiem koncentrācijas darījumiem un publiskā iepirkuma darījumiem, šī iniciatīva neradīs papildu slogu MVU. Komisijas slogs, kas saistīts ar šīs iniciatīvas īstenošanu, ir saprātīgs (galvenokārt amata vietu pārcelšana vai izveide), ņemot vērā ieguvumus ekonomikai.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums nav saistīts ar *REFIT*, jo tas attiecas uz jomu, kurā pašlaik nav ES (vai valstu) tiesību aktu.

Ņemot vērā augstās paziņošanas robežvērtības attiecībā uz subsidētiem koncentrācijas darījumiem un publiskā iepirkuma darījumiem, šajā priekšlikumā ir noteikti pasākumi, kas galvenokārt attieksies uz tādu ārvalstu subsīdiju saņēmējiem, kuras ir apjomīgas un par kurām pastāv liela iespējamība, ka tās ir visizkropļojošākās. Tas ierobežos administratīvo slogu uzņēmumiem un publiskajām iestādēm. Turklāt, ņemot vērā augstās ierosinātās paziņošanas robežvērtības, ar paziņojumu iesniegšanas prasību saistītais papildu administratīvais slogs neietekmēs MVU.

Novēršot ārvalstu subsīdiju izkropļojošo ietekmi iekšējā tirgū, priekšlikums radīs vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem, kas saņem ārvalstu subsīdijas, un uzņēmumiem, kas nesaņem subsīdijas, tādējādi uzlabojot ES uzņēmumu konkurētspēju. Ņemot vērā ierobežoto administratīvo slogu uzņēmumiem un šajā priekšlikumā noteikto skaidro regulējumu, tiek uzskatīts, ka pastāv zems risks, ka jaunais instruments negatīvi ietekmēs tirdzniecību un ieguldījumu plūsmas. Papildus riskam, ko rada administratīvais slogs, jaunais instruments var samazināt koncentrācijas darījumu daudzumu, novēršot subsidētu koncentrācijas darījumus. Tomēr tā ir plānotā ietekme, un tai vajadzētu būt svarīgākai par ieguvumiem, ko sniedz neizkropļotu cenu signālu un uzņēmumu vērtējumu atjaunošana, kā arī tādu koncentrācijas darījumu veicināšana, kas iepriekš tika kavēta.

Priekšlikums ir pielāgots internetam un piemērots gan fiziskajai, gan digitālajai videi.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums ir saskaņots ar ES Pamattiesību hartu un ievēro darījumdarbības brīvību. Jauna tiesību akta ieviešana izkropļojošu ārvalstu subsīdiju apkarošanai ir atkarīga no tā, vai pilnībā tiek ievērotas pamattiesības uz taisnīgu tiesu un labu pārvaldību.

Rīkojoties saskaņā ar šo likumdošanas instrumentu, uz Komisijas izmeklēšanas pilnvarām pilnā mērā attiektos tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, piemēram, tiesības uz pamatotu lēmumu un piekļuvi izskatīšanai tiesā, kā arī iespēja apstrīdēt izpildes un sankciju pasākumus. Šīs tiesības ir piemērojamas administratīvo procesu gadījumā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Lai visefektīvāk sasniegtu šīs iniciatīvas mērķus, ir jāfinansē vairākas darbības Komisijas līmenī, kas ietver amata vietu pārcelšanu vai izveidi atbilstoši aptuveni 145 pilnslodzes ekvivalentiem[38]. Cilvēkresursu izdevumi 2021.–2027. gadā kopā paredzēti aptuveni 80,490 miljonu EUR apmērā. Tiek prognozēts, ka citi administratīvie izdevumi šajā laikposmā kopā paredzēti 0,800 miljonu EUR apmērā. Darbības izdevumi, ko izmantos, lai finansētu nepieciešamo IT infrastruktūru, pētījumus un apspriešanos, lai nodrošinātu instrumenta efektīvu izpildi, paredzēti aptuveni 7,825 miljonus EUR apmērā. IT izstrādes un iepirkuma izvēles būs iepriekš jāapstiprina Eiropas Komisijas Informācijas tehnoloģiju un kiberdrošības padomei. Citas administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķīrumiem, budžetā ir paredzētas apmēram 1,225 miljonu EUR apmērā.

Tādējādi kopējie administratīvie izdevumi priekšlikuma īstenošanai 2021.–2027. gadā būs 90,340 miljoni EUR, no kuriem daļu finansēs no vienotā tirgus programmas. Finansējums atbalstīs izmeklēšanas un izpildes darbības, uzraudzības darbības un tirgus izmeklēšanu. Tas arī atbalstīs īpašu noteikumu regulāru pārskatīšanu, regulas izvērtēšanu un veikto pasākumu efektivitātes un lietderības pastāvīgu izvērtēšanu. Detalizēts izmaksu pārskats ir sniegts ar šo iniciatīvu saistītajā finanšu pārskatā.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Uzraudzība un izvērtējums ir svarīga šī priekšlikuma daļa. Uzraudzība būs nepārtraukta un balstīta uz darbības mērķiem un konkrētiem rādītājiem. Regulāra un pastāvīga uzraudzība aptvers šādus galvenos aspektus:

i) izkropļojošu ārvalstu subsīdiju daudzums (pamatojoties uz konkrētiem gadījumiem); un

ii) noteikto korektīvo pasākumu efektivitāte.

Turklāt Komisija tirgus izmeklēšanas kontekstā var uzraudzīt norises, kas saistītas ar izkropļojošām ārvalstu subsīdijām.

Priekšlikuma efektivitāti un lietderību uzraudzīs, izmantojot iepriekš noteiktus rādītājus, lai noteiktu, vai var būt vajadzīgi papildu noteikumi (piemēram, attiecībā uz izpildi), lai nodrošinātu, ka ārvalstu subsīdijas vairs neizkropļo iekšējo tirgu. Tātad izvērtēšanā tiks

[38] Skat. arī ietekmes novērtējumu (3. pielikuma 2. punkts).

novērtēta iejaukšanās ietekme un vajadzības gadījumā tiks izmantota pārskatīšanas klauzula, kas ļaus Komisijai veikt attiecīgus pasākumus, arī iesniegt tiesību aktu priekšlikumus.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1. nodaļā ir izklāstīti vispārīgi noteikumi, tostarp regulas priekšmets un darbības joma (1. pants). Tajā noteikts, kad tiek uzskatīts, ka pastāv ārvalstu subsīdija (2. pants), ar kādiem nosacījumiem tā izkropļo iekšējo tirgu (3. pants) un par kādiem subsīdiju veidiem pastāv iespējamība, ka tiem ir izkropļojoša ietekme (4. pants). Tajā aprakstīta samērošana, ko Komisija veic (5. pants) pirms jebkādu korektīvo pasākumu noteikšanas, un iespējamie korektīvo pasākumu un saistību veidi (6. pants).

2. nodaļa reglamentē subsīdiju izskatīšanu *ex officio*. Konkrētāk, tajā noteikts, ka Komisija var pēc savas iniciatīvas izskatīt informāciju no jebkura avota par iespējamām izkropļojošām ārvalstu subsīdijām (7. pants), veicot provizorisko izskatīšanu (8. pants) vai padziļināto izmeklēšanu (9. pants). Tālāk tajā ir paredzēti noteikumi par dažādiem rīkiem, ko var izmantot saistībā ar regulā paredzētajām procedūrām, tostarp Komisijas noteikti pagaidu noregulējuma pasākumi (10. pants) un informācijas pieprasījumi (11. pants). Turklāt Komisija varēs veikt inspekcijas uz vietas Savienībā (12. pants) un ārpus tās (13. pants). Ja attiecīgais uzņēmums nesadarbojas, Komisija var pieņemt lēmumu, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem (14. pants). Tā var noteikt naudas sodus un periodiskus soda maksājumus (15. pants) par procesuāliem pārkāpumiem, piemēram, par nepatiesas, nepilnīgas vai maldinošas informācijas sniegšanu izmeklēšanas kontekstā un tādu Komisijas lēmumu neizpildi, ar ko nosaka korektīvos vai pagaidu noregulējuma pasākumus, vai saistību neievērošanu. Tā var arī atcelt iepriekšējo lēmumu un pieņemt jaunu lēmumu (16. pants), ja attiecīgais uzņēmums rīkojas pretēji savām saistībām vai ja izrādās, ka iepriekšējais lēmums bija balstīts uz nepilnīgu, nepatiesu vai maldinošu informāciju.

3. nodaļā ir ietverti īpaši noteikumi attiecībā uz koncentrācijas darījumiem. Jo īpaši tajā ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem ārvalstu subsīdija koncentrācijas darījumā tiek uzskatīta par tādu, kas izkropļo iekšējo tirgu (17. pants), definēts, kas ir koncentrācija (18. pants), un noteikts, kad jāsniedz paziņojums par koncentrācijas darījumu (19. pants). Tajā ir sīkāk izklāstīts paziņošanas pienākums, definēts kontroles jēdziens (20. pants) un izskaidrots, kā tiek aprēķināts apgrozījumu (21. pants) un finansējuma apmērs (22. pants). Tajā ir noteikts, kad koncentrācijas darījums būtu jāaptur, un noteikti attiecīgie termiņi (23. pants). Tajā ir precizēts, kuri 2. nodaļā paredzētie procedūras noteikumi attiecas uz paziņotajām koncentrācijas darījumiem provizoriskās izskatīšanas un padziļinātās izmeklēšanas laikā, atbilstoši paziņošanas sistēmas specifiskiem gadījumiem (24. pants). Naudas sodi un periodiskie soda maksājumi (25. pants), kas izklāstīti 2. nodaļā, attiecas arī uz paziņotajām koncentrācijas darījumiem; papildus ir paredzēta iespēja tos piemērot gadījumā, ja paziņojumā sniegta nepatiesa vai maldinoša informāciju, vai ja nav sniegts paziņojums vai nav izpildīts apturēšanas pienākums vai koncentrācijas darījumu aizliedzošs lēmums.

4. nodaļā ir iekļauti konkrēti noteikumi par publiskā iepirkuma procedūrām. Jo īpaši tajā ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem ārvalstu subsīdija tiek uzskatīta par iekšējā tirgus izkropļojumu publiskā iepirkuma procedūrā (26. pants), ir noteiktas paziņošanas robežvērtības (27. pants) un noteikts, kad paziņošana saistībā ar šādu procedūru ir obligāta (28. pants). Tajā ir precizēts, kurus 2. nodaļā iekļautos procedūras noteikumus piemēro paziņotam finansējumam publiskā iepirkuma procedūrās un kādi ir termiņi padziļinātās izmeklēšanas uzsākšanai un noslēgšanai (29. pants). Tajā ir aprakstīti lēmumu veidi, ko Komisija var pieņemt (30. pants), un gadījumi, kad būtu jāaptur publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana potenciāli subsidētiem pretendentiem publiskā iepirkuma procedūrās

(31. pants). Visbeidzot, tajā ir paredzēts, ka naudas sodus un periodiskus soda maksājumus var uzlikt, kā izklāstīts 2. nodaļā; papildus ir paredzēta iespēja to darīt gadījumā, ja paziņojumā sniegta nepatiesa vai maldinoša informācija vai paziņošanas pienākums nav izpildīts (32. pants).

5. nodaļā ir ietverti kopīgi procesuālie noteikumi. Tajā aprakstīta saistība starp *ex officio* izskatīšanu, paziņošanu par koncentrācijas darījumu un paziņošanu publiskā iepirkuma procedūrā (33. pants). Tajā paredzēta iespēja sākt tirgus izmeklēšanu (34. pants) un noteikti noilguma termiņi (35. pants). Tajā ir ietverts arī pienākums publicēt lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar regulu (36. pants), un norādīts, kam šādi lēmumi būtu jāadresē (37. pants). Vairākos tiesību akta punktos ir paredzētas procesuālās garantijas, kas Komisijai jānodrošina, jo īpaši tiesības uz aizstāvību (38. pants) un dienesta noslēpuma aizsardzība (39. pants).

6. nodaļā ir aprakstīta saikne starp regulu un citiem juridiskiem instrumentiem (40. pants).

7. nodaļā ir ietverti papildu vispārīgi noteikumi, piemēram, komitejas lēmumu pieņemšanas procedūra (41. pants), kā arī iespēja pieņemt īstenošanas noteikumus (42. un 43. pants) un deleģētos aktus (44. pants) saskaņā ar īpašiem noteikumiem par pilnvaru deleģēšanu (45. pants). Turklāt iekļauts noteikums par regulas pārskatīšanu (46. pants). Visbeidzot, regulā ir ietverti konkrēti pārejas noteikumi (47. pants) un noteikts, kad tā stāsies spēkā un kad tā tiks piemērota (48. pants).

2021/0114 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par ārvalstu subsīdijām, kas izkropļo iekšējo tirgu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. un 207. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[1],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Spēcīgs, atvērts un konkurenci nodrošinošs iekšējais tirgus ļauj gan Eiropas, gan ārvalstu uzņēmumiem konkurēt uz spēju pamata. Savienībā darbojas pārdomāta un efektīva valsts atbalsta kontroles sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt taisnīgus nosacījumus visiem uzņēmumiem, kas veic saimniecisko darbību iekšējā tirgū. Minētā valsts atbalsta kontroles sistēma novērš to, ka dalībvalstis varētu piešķirt valsts atbalstu, kas nepamatoti izkropļo konkurenci iekšējā tirgū.

(2) Tajā pašā laikā uzņēmumi var saņemt subsīdijas no trešām valstīm, kas nodrošina publiskos līdzekļus, kuri pēc tam tiek izmantoti, piemēram, lai finansētu saimniecisko darbību iekšējā tirgū jebkurā ekonomikas nozarē, piemēram, dalību publiskā iepirkuma piedāvājumos vai uzņēmumu iegādi, tostarp tādu, kuriem ir stratēģiski aktīvi, piemēram, kritiskā infrastruktūra un inovatīvas tehnoloģijas. Uz šādām subsīdijām Savienības valsts atbalsta noteikumi pašlaik neattiecas.

(3) Ārvalstu subsīdijas var izkropļot iekšējo tirgu un apdraudēt konkurences apstākļu vienlīdzību dažādās Savienības saimnieciskajās darbībās. Tas jo īpaši var notikt saistībā ar koncentrācijas darījumiem, kuros mainās kontrole pār Savienības uzņēmumiem, ja šādi koncentrācijas darījumi tiek pilnībā vai daļēji finansēti no ārvalstu subsīdijām, vai saistībā ar uzņēmumiem, kas saņem ārvalstu subsīdijas un kam Savienībā tiek piešķirtas publisko līgumu slēgšanas tiesības.

(4) Neviens no spēkā esošiem Savienības instrumentiem nav vērsts uz izkropļojumiem, ko rada ārvalstu subsīdijas. Tirdzniecības aizsardzības instrumenti ļauj Komisijai rīkoties, kad subsidētas preces tiek importētas Savienībā, bet ne tad, kad ārvalstu subsīdijas tiek piešķirtas subsidētu investīciju veidā vai tās attiecas uz pakalpojumiem un kapitāla plūsmām. Saskaņā ar PTO Vienošanos par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem Savienībai ir iespēja sākt strīdu izšķiršanu starp valstīm attiecībā uz noteiktām ārvalstu subsīdijām, ko piešķir PTO dalībvalstis un kas attiecas tikai uz precēm.

[1] OV C [...], [...]., [...]. lpp.

(5) Tāpēc spēkā esošie Savienības instrumenti būtu jāpapildina ar jaunu rīku nolūkā faktiski novērst ārvalstu subsīdiju izraisītus iekšējā tirgus izkropļojumus un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Konkrēti, jaunais rīks papildina Savienības valsts atbalsta noteikumus, kas attiecas uz dalībvalstu subsīdiju radītiem iekšējā tirgus izkropļojumiem.

(6) Būtu jānosaka noteikumi un procedūras, saskaņā ar kuriem izmeklēt ārvalstu subsīdijas, kas faktiski vai potenciāli izkropļo iekšējo tirgu, un attiecīgā gadījumā šie izkropļojumi būtu jānovērš. Ārvalstu subsīdijas var izkropļot iekšējo tirgu, ja uzņēmums, kas gūst labumu no ārvalstu subsīdijas, veic saimniecisko darbību Savienībā. Tāpēc šajā regulā būtu jāparedz noteikumi attiecībā uz visiem uzņēmumiem, kas veic saimniecisko darbību Savienībā. Ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu veiktās saimnieciskās darbības nozīmīgumu un to ieguldījumu Savienības galveno rīcībpolitiku mērķu sasniegšanā, īpaša uzmanība ir pievērsta šīs regulas ietekmei uz MVU.

(7) Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā iekšējā tirgū un konsekventu šīs regulas piemērošanu, Komisijai vajadzētu būt vienīgajai iestādei, kas ir kompetenta piemērot šo regulu. Komisijai vajadzētu būt pilnvarām pēc savas iniciatīvas, pamatojoties uz informāciju no visiem pieejamajiem avotiem, jebkurā ekonomikas nozarē izskatīt ikvienu ārvalstu subsīdiju, kas ir šīs regulas darbības jomā. Lai varētu nodrošināt efektīvu kontroli, konkrēti attiecībā uz lieliem koncentrācijas (apvienošanās un iegādes) darījumiem un publiskā iepirkuma procedūrām, kas pārsniedz noteiktas robežvērtības, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām izskatīt ārvalstu subsīdijas, pamatojoties uz iepriekšēju uzņēmuma paziņojumu Komisijai.

(8) Ārvalstu subsīdija šīs regulas kontekstā būtu jāsaprot kā iejaukšanās, kas atbilst trim kumulatīviem nosacījumiem.

(9) Pirmkārt, ir jābūt finansējumam, ko tieši vai netieši nodrošina trešās valsts publiskā sektora iestāde. Finansējums var tikt piešķirts ar publisku vai privātu subjektu starpniecību. Tas, vai finansējumu sniedz publisks subjekts, būtu jānosaka katrā gadījumā atsevišķi, pienācīgi ņemot vērā tādus elementus kā attiecīgā subjekta iezīmes un tiesiskā un ekonomiskā vide valstī, kurā subjekts darbojas, tostarp valdības loma ekonomikā. Finansējums var būt piešķirts arī ar privāta subjekta starpniecību, ja tā darbības var piedēvēt trešai valstij.

(10) Otrkārt, minētajam finansējumam ir jāsniedz labums uzņēmumam, kurš veic saimniecisko darbību iekšējā tirgū. Par ārvalstu subsīdiju neuzskata finansējumu, kas dod labumu subjektam, kurš veic darbības, kas nav saimnieciskā darbība. Labuma pastāvēšana būtu jānosaka, balstoties uz tādiem salīdzināmiem atsauces rādītājiem kā privāto investoru investēšanas prakse, tirgū pastāvošās finansējuma likmes, salīdzināmi nodokļu režīmi vai pienācīga atlīdzība par konkrētu preci vai pakalpojumu. Ja nav pieejami tieši salīdzināmi atsauces rādītāji, esošos atsauces rādītājus var koriģēt vai alternatīvus atsauces rādītājus var noteikt, pamatojoties uz vispārpieņemtām novērtēšanas metodēm.

(11) Treškārt, labums jāpiešķir atsevišķam uzņēmumam vai nozarei vai vairākiem uzņēmumiem vai nozarēm. Labuma pastāvēšana var tikt konstatēta juridiski vai faktiski.

(12) Ja ir konstatēta ārvalstu subsīdijas pastāvēšana, Komisijai būtu jānovērtē, vai šī ārvalstu subsīdija izkropļo iekšējo tirgu. Atšķirībā no dalībvalsts piešķirta valsts atbalsta ārvalstu subsīdijas principā nav aizliegtas. Subsīdijas, kas izpaužas kā

eksporta finansējums, var radīt īpašas bažas to izkropļojošās ietekmes dēļ. Izņēmums būtu šāda finansējuma sniegšana saskaņā ar ESAO Vienošanos par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem. Tas, vai ārvalstu subsīdija izkropļo iekšējo tirgu, Komisijai būtu jānovērtē katrā gadījumā atsevišķi.

(13) Ņemot vērā pārredzamības trūkumu attiecībā uz daudzām ārvalstu subsīdijām un komerciālās realitātes komplicētību, varētu būt grūti nepārprotami identificēt vai skaitliski izteikt konkrētas ārvalstu subsīdijas ietekmi uz iekšējo tirgu. Tāpēc izkropļojuma noteikšanas nolūkā būtu nepieciešams izmantot neizsmeļošu rādītāju kopumu. Novērtējot, kādā mērā ārvalstu subsīdija var uzlabot attiecīgā uzņēmuma konkurētspēju un līdz ar to faktiski vai potenciāli negatīvi ietekmēt konkurenci iekšējā tirgū, Komisija var ņemt vērā noteiktus rādītājus, tostarp, bet ne tikai, ārvalstu subsīdijas apjomu un veidu, subsīdijas mērķi un nosacījumus un tās izmantojumu iekšējā tirgū.

(14) Piemērojot šos rādītājus, Komisija var ņemt vērā dažādus elementus, piemēram, subsīdijas lielumu absolūtā izteiksmē vai attiecībā pret tirgus lielumu vai investīcijas vērtību. Piemēram, pastāv iespējamība, ka izkropļojošs būtu koncentrācijas darījums, kurā ārvalstu subsīdija sedz mērķuzņēmuma iegādes cenas būtisku daļu. Līdzīgi – pastāv iespējamība, ka izkropļojumus var radīt ārvalstu subsīdijas, kas sedz būtisku daļu no publiskā iepirkuma procedūrā piešķiramā līguma paredzamās vērtības. Gadījumā, ja ārvalstu subsīdija tiek piešķirta attiecībā uz pamatdarbības izmaksām, pastāv lielāka iespējamība, ka tā varētu radīt izkropļojumus, nekā tad, ja tā tiktu piešķirta attiecībā uz investīciju izmaksām. Var uzskatīt, ka ārvalstu subsīdijām maziem un vidējiem uzņēmumiem ir mazāka iespējamība radīt izkropļojumus salīdzinājumā ar ārvalstu subsīdijām lieliem uzņēmumiem. Turklāt būtu jāņem vērā tirgus īpašības un jo īpaši konkurences apstākļi tirgū, piemēram, šķēršļi ienākšanai tirgū. Pastāv iespējamība, ka izkropļojumus radītu ārvalstu subsīdijas, kuras izraisa jaudas pārpalikumu, uzturēdamas ekonomiski neizdevīgus aktīvus vai veicinādamas investīcijas jaudas palielināšanā, kas citādi nerealizētos. Ārvalstu subsīdija labuma guvējam, kuram iekšējā tirgū ir zems aktivitātes līmenis, piemēram, Savienībā gūtā apgrozījuma ziņā, ir ar mazāku iespējamību radīt izkropļojumus nekā subsīdija labuma guvējam, kura aktivitātes līmenis iekšējā tirgū ir augstāks. Visbeidzot, attiecībā uz ārvalstu subsīdijām, kas nepārsniedz 5 miljonus EUR, būtu jāuzskata, ka principā tās neizkropļotu iekšējo tirgu šīs regulas nozīmē.

(15) Tāpat kā konkrētu veidu valsts atbalsta gadījumā, konkrētu kategoriju ārvalstu subsīdijas, piemēram, neierobežotas garantijas, ir tādas, kas, visticamāk, radītu kropļojumus iekšējā tirgū to būtības dēļ. Šādām kategorijām nebūtu jāveic detalizēts novērtējums uz rādītāju pamata. Uzņēmumam jebkurā gadījumā būtu iespēja pierādīt, ka konkrētā ārvalstu subsīdija lietas konkrētajos apstākļos neizkropļotu iekšējo tirgu.

(16) Komisijai būtu jāņem vērā ārvalstu subsīdijas pozitīvā ietekme uz attiecīgās subsidētās saimnieciskās darbības attīstību. Šī ārvalstu subsīdijas pozitīvā ietekme Komisijai būtu jāsamēro ar tās negatīvo ietekmi, kas izpaužas kā iekšējā tirgus izkropļojums, lai vajadzības gadījumā noteiktu piemērotus korektīvos pasākumus vai akceptētu saistības. Samērošana var arī novest pie secinājuma, ka nav jānosaka nekādi korektīvie pasākumi. Tām ārvalstu subsīdiju kategorijām, kuras uzskatāmas par iekšējo tirgu potenciāli visvairāk kropļojošām, pozitīvā ietekme nevarētu pārsniegt negatīvo ietekmi.

(17) Ja Komisija izskata ārvalstu subsīdiju pēc savas iniciatīvas, tai vajadzētu būt pilnvarām noteikt korektīvos pasākumus uzņēmumam, lai novērstu izkropļojumus, ko

ārvalstu subsīdija rada iekšējā tirgū. Korektīvajiem pasākumiem vajadzētu būt samērīgiem un piemērotiem konkrētā izkropļojuma novēršanai. Tiem būtu jāietver rīcību nosakoši vai strukturāli līdzekļi vai ārvalstu subsīdijas atmaksa.

(18) Attiecīgajam uzņēmumam vajadzētu būt iespējai piedāvāt uzņemties saistības, lai novērstu ārvalstu subsīdijas radīto izkropļojumu. Ja Komisija uzskata, ka piedāvātās saistības pilnībā un faktiski novērš izkropļojumu, tā var tās akceptēt un ar lēmumu padarīt saistošas.

(19) Attiecīgais uzņēmums var piedāvāt atmaksāt subsīdiju, ieskaitot attiecīgos procentus. Komisijai būtu jāakceptē piedāvātās saistības atmaksāt subsīdiju, ja tā var pārliecināties, ka atmaksa pilnībā novērš izkropļojumu, tiek veikta pārredzamā veidā un praksē ir efektīva, vienlaikus ņemot vērā risku, ka varētu tikt apieti šīs regulas mērķi.

(20) Ja attiecīgie uzņēmumi nepiedāvā uzņemties saistības, kas pilnībā un faktiski novērstu konstatēto izkropļojumu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām aizliegt koncentrācijas darījumu vai publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu pirms to īstenošanas. Ja koncentrācijas darījums jau ir īstenots, it īpaši tajos gadījumos, kad iepriekšēja paziņošana nebija prasīta, jo nebija sasniegtas paziņošanas robežvērtības, izkropļojums tomēr var būt tik būtisks, ka to nevar novērst ar rīcību nosakošiem vai strukturāliem pasākumiem vai subsīdijas atmaksu. Šādos gadījumos Komisija varētu pieņemt lēmumu par izkropļojuma novēršanu, uzdodot attiecīgajiem uzņēmumiem likvidēt koncentrāciju.

(21) Komisijai vajadzētu būt pilnvarām pēc savas iniciatīvas izskatīt jebkādu informāciju par ārvalstu subsīdijām. Šajā nolūkā būtu jāparedz divpakāpju procedūra, proti, kas sastāvētu no provizoriskās izskatīšanas un padziļinātās izmeklēšanas.

(22) Komisijai būtu jāpiešķir atbilstošas izmeklēšanas pilnvaras, kas tai ļautu ievākt visu vajadzīgo informāciju. Tādēļ tai visā procedūras laikā vajadzētu būt pilnvarām pieprasīt informāciju no jebkura uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības. Turklāt Komisijai vajadzētu būt pilnvarām piemērot naudas sodus un periodiskos soda maksājumus par pieprasītās informācijas nesniegšanu noteiktajā termiņā vai par nepilnīgas, nepatiesas vai maldinošas informācijas sniegšanu. Komisija varētu arī uzdot jautājumus dalībvalstīm vai trešām valstīm. Papildus Komisijai vajadzētu būt pilnvarām veikt faktu vākšanas apmeklējumus uzņēmuma telpās Savienības teritorijā vai, ja uzņēmums un attiecīgā trešā valsts tam piekrīt, uzņēmuma telpās trešā valstī. Ja attiecīgais uzņēmums nesadarbojas, Komisijai vajadzētu būt arī pilnvarām pieņemt lēmumus, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem.

(23) Turklāt, ja nepieciešams nekavējoties atjaunot konkurenci iekšējā tirgū un novērst neatgriezenisku kaitējumu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus.

(24) Visos gadījumos, kad provizoriskās izskatīšanas rezultātā Komisijai ir pietiekamas norādes par to, ka pastāv iekšējo tirgu izkropļojoša ārvalstu subsīdija, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām sākt padziļināto izmeklēšanu, lai ievāktu vajadzīgo papildu informāciju ārvalstu subsīdijas novērtēšanai un ļautu ieinteresētajām personām īstenot savas tiesības uz aizstāvību.

(25) Padziļinātā izmeklēšana Komisijai būtu jānoslēdz ar lēmuma pieņemšanu.

(26) Komisijas rīcībā vajadzētu būt piemērotiem instrumentiem, ar kuriem panākt saistību un korektīvo pasākumu efektivitāti. Ja attiecīgais uzņēmums nepilda lēmumu par saistībām, lēmumu, ar ko noteikti korektīvie pasākumi, vai lēmumu, ar ko noteikti

pagaidu noregulējuma pasākumi, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām piemērot naudas sodus un periodiskos soda maksājumus.

(27) Lai nodrošinātu šīs regulas pareizu un efektīvu piemērošanu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām atsaukt lēmumu un pieņemt jaunu lēmumu, ja lēmuma pamatā ir bijusi nepilnīga, nepatiesa vai maldinoša informācija vai ja uzņēmums rīkojas pretēji savām saistībām vai noteiktajiem korektīvajiem pasākumiem.

(28) Ņemot vērā koncentrācijas darījumu potenciāli būtisko ietekmi uz iekšējo tirgu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām uz paziņojuma pamata izskatīt informāciju par ārvalstu finansējumu ierosināta koncentrācijas darījuma ietvaros. Uzņēmumiem nedrīkstētu ļaut īstenot koncentrācijas darījumu, pirms Komisija ir noslēgusi izskatīšanu.

(29) Šajā Komisijas veiktajā izskatīšanā būtu jāievēro tāda pati procedūra kā tā, kurā ārvalstu subsīdijas tiek izskatītas pēc Komisijas iniciatīvas, bet ar pielāgojumiem atbilstoši koncentrācijas darījumu specifikai.

(30) Būtu jāpanāk līdzsvars starp efektīvu iekšējā tirgus aizsardzību un vajadzību ierobežot administratīvo slogu uzņēmumiem, uz kuriem attiecas šī regula. Tāpēc obligāta iepriekšēja paziņošana būtu jāattiecina tikai uz koncentrācijas darījumiem, kas atbilst abām šajā regulā noteiktajām robežvērtībām, kuras raksturo apgrozījumu Savienībā un subsīdijas lielumu.

(31) Ja paziņošanas robežvērtības nav sasniegtas, Komisija var noteikt prasību paziņot par potenciāli subsidētiem koncentrācijas darījumiem, kas vēl nav īstenoti, vai paziņot par potenciāli subsidētiem piedāvājumiem pirms publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas, ja tā uzskata, ka koncentrācijas darījums vai piedāvājums būtu jāizskata *ex ante*, ņemot vērā to ietekmi Savienībā. Komisijai vajadzētu būt arī iespējai pēc savas iniciatīvas izskatīt jau īstenotus koncentrācijas darījumus vai piešķirtas publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības.

(32) Izskatot koncentrācijas darījumu, novērtējums par to, vai pastāv iekšējā tirgus izkropļojums, būtu jāattiecina tikai uz konkrēto koncentrācijas darījumu, un novērtējumā būtu jāņem vērā tikai tās ārvalstu subsīdijas, kas piešķirtas trīs gadu laikā pirms koncentrācijas darījuma.

(33) Nepieciešamība novērst izkropļojošas ārvalstu subsīdijas ir īpaši izteikta publiskā iepirkuma jomā, ņemot vērā tā ekonomisko nozīmi iekšējā tirgū un to, ka iepirkums tiek finansēts no nodokļu maksātāju līdzekļiem. Komisijai vajadzētu būt pilnvarām pēc tam, kad saņemts paziņojums, kuru sniedz pirms publiskā iepirkuma vai koncesijas līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas, izskatīt informāciju par piedalošos uzņēmumu saņemto ārvalstu finansējumu publiskā iepirkuma procedūras kontekstā. Lai aptvertu ekonomiski nozīmīgus gadījumus, vienlaikus samazinātu administratīvo slogu un nekavētu MVU dalību publiskajā iepirkumā, iepriekšējai paziņošanai vajadzētu būt obligātai, ja tiek pārsniegta šajā regulā noteiktā robežvērtība. Minētais iepriekšējas paziņošanas pienākums gadījumos, kad pārsniegta robežvērtība, būtu jāpiemēro arī ekonomikas dalībnieku grupām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES[2] 26. panta 2. punktā, Eiropas Parlamenta un Padomes

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.).

Direktīvas 2014/24/ES[3] 19. panta 2. punktā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES[4] 37. panta 2. punktā. Tas būtu jāpiemēro arī galvenajiem apakšuzņēmējiem un galvenajiem uzņēmuma piegādātājiem.

(34) Ja paziņojums par ārvalstu finansējumu tiek sniegts publiskā iepirkuma procedūras ietvaros, novērtējums būtu jāveic tikai par minēto procedūru.

(35) Būtu jānodrošina, ka publisko iepirkumu reglamentējošie principi, jo īpaši samērīguma, nediskriminācijas, vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principi, tiek ievēroti attiecībā uz visiem uzņēmumiem, kas piedalās publiskā iepirkuma procedūrā, neatkarīgi no izmeklēšanas, kas ir sākta saskaņā ar šo regulu un vēl nav pabeigta.

(36) Ārvalstu subsīdijas, kas uzņēmumam dod iespēju iesniegt piedāvājumu, kurš attiecībā uz konkrētajiem būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem ir nepamatoti izdevīgs, būtu jāuzskata par tādām, kas faktiski vai potenciāli rada izkropļojumus publiskā iepirkuma procedūrā. Tāpēc šie izkropļojumi būtu jānovērtē, pamatojoties uz 13. un 14. apsvērumā aprakstīto neizsmeļošo rādītāju kopumu un uz nepamatoti izdevīga piedāvājuma jēdzienu. Rādītājiem būtu jābūt tādiem, kas ļauj noteikt, kā ārvalstu subsīdija izkropļo konkurenci, uzlabodama uzņēmuma konkurētspēju un dodama tam iespēju iesniegt nepamatoti izdevīgu piedāvājumu. Uzņēmumiem būtu jādod iespēja pamatot, ka piedāvājums nav nepamatoti izdevīgs, tostarp sniedzot Direktīvas 2014/24/ES 69. panta 2. punktā minētos elementus. Līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas aizliegums būtu jāpiemēro tikai tad, ja no ārvalstu subsīdijām labumu guvušā piedāvājuma izdevīgums nav attaisnojams, līguma slēgšanas tiesības tiktu piešķirtas konkrētā piedāvājuma iesniedzējam un uzņēmums, kas iesniedza piedāvājumu, nav piedāvājis uzņemties saistības, kuras tiek uzskatītas par piemērotām un pietiekamām izkropļojuma pilnīgai un faktiskai novēršanai.

(37) Ņemot vērā koncentrācijas darījumu un publiskā iepirkuma līgumu *ex ante* izskatīšanas mehānisma būtību un vajadzību pēc juridiskās noteiktības attiecībā uz šiem konkrētajiem darījumiem, Komisija pēc savas iniciatīvas nevar atkārtoti izskatīt koncentrācijas darījumu vai publiskā iepirkuma piedāvājumu, par ko ir sniegts paziņojums un ir veikts novērtējums saskaņā ar attiecīgajām procedūrām. Tomēr finansējums, par kuru Komisija ir informēta, izmantojot paziņošanas procedūru, var būt relevants arī ārpus konkrētā koncentrācijas darījuma vai konkrētās iepirkuma procedūras. Lai ievāktu informāciju par ārvalstu subsīdijām, Komisijai vajadzētu būt iespējai sākt izmeklēšanu par konkrētām ekonomikas nozarēm, konkrētiem saimnieciskās darbības veidiem vai konkrētu ārvalstu subsīdiju instrumentu izmantošanu.

(38) To pašu iemeslu dēļ ir lietderīgi noteikt noilguma termiņus naudas sodu un periodisko soda maksājumu piemērošanai un piedziņai.

(39) Pārredzamības un juridiskās noteiktības labad ir lietderīgi vai nu pilnībā, vai kopsavilkuma veidā publicēt visus Komisijas pieņemtos lēmumus.

---

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

(40) Saskaņā ar Līguma 339. pantu Komisijai, publicējot tās lēmumus, būtu jāievēro noteikumi par dienesta noslēpumu, tostarp par visas konfidenciālās informācijas, komercnoslēpumu un persondatu aizsardzību.

(41) Gadījumos, kad uz informāciju, kuru uzņēmums norādījis kā konfidenciālu vai komercnoslēpumu, šķiet, neattiecas dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums, ir lietderīgi, lai pastāvētu mehānisms, saskaņā ar kuru Komisija var izlemt, kādā mērā šāda informācija var tikt izpausta. Lai adresāts varētu izmantot tam pieejamo tiesību aizsardzību tiesā, tostarp pagaidu noregulējuma pasākumus, ikvienā šādā lēmumā noraidīt lūgumu nodrošināt informācijas konfidencialitāti būtu jānorāda termiņš, pēc kura apritēšanas informācija tiks izpausta.

(42) Uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, uz kuriem attiecas izmeklēšana saskaņā ar šo regulu, vajadzētu būt iespējai iesniegt savus apsvērumus. Nodrošinot attiecīgo uzņēmumu tiesību uz aizstāvību, tomēr ir svarīgi aizsargāt komercnoslēpumus.

(43) Šīs regulas īstenošanai Savienībā būtu jāatbilst Savienības tiesībām un PTO līgumam, un tai būtu jāatbilst saistībām, kas noteiktas citos tirdzniecības un investīciju nolīgumos, kuru līgumslēdzējas puses ir Savienība vai dalībvalstis.

(44) Līguma 34., 49., 56. un 63. panta piemērošanas ierobežojumus var attaisnot ar nepieciešamību izvairīties no negodīgas konkurences, ja šādi ierobežojumi, tāpat kā citi pamatbrīvību ierobežojumi, atbilst Savienības tiesību vispārējiem principiem, piemēram, proporcionalitātei un juridiskajai noteiktībai, un pamattiesībām.

(45) Šīs regulas īstenošana var pārklāties ar nozaru noteikumiem, jo īpaši jūras un gaisa transporta jomā. Tāpēc ir jāprecizē saikne starp šo regulu un nozaru instrumentiem, kas attiecas uz ārvalstu subsīdijām, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1035[5], Padomes Regulu (EEK) Nr. 4057/86[6] un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/712[7].

(46) Pirms Komisija pieņem lēmumu padziļinātās izmeklēšanas noslēgumā, tai būtu pienācīgi jāiesaista dalībvalstis konsultēšanās procedūrā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011[8] 4. pantu. Šīs procedūras izvēle ir pamatota, ņemot vērā dalībvalstu lomu konkurences, tai skaitā valsts atbalsta instrumentos, kuru mērķis arī ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū.

(47) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras saskaņā ar Līguma 291. pantu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto, lai noteiktu paziņojumu formu un saturu attiecībā uz koncentrācijas darījumiem un attiecībā uz finansējumu publiskā iepirkuma procedūru ietvaros, informācijas izpaušanas kārtību, pārredzamības prasību formu un saturu, termiņu aprēķināšanu, saistību nosacījumus un termiņus un sīki izstrādātus noteikumus par procedūras

---

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1035 (2016. gada 8. jūnijs) par aizsardzību pret zaudējumus radošu cenu noteikšanu kuģiem (OV L 176, 30.6.2016., 1. lpp.).

6 Padomes Regula (EEK) Nr. 4057/86 (1986. gada 22. decembris) par negodīgu cenu noteikšanu jūras transportā (OV L 378, 31.12.1986., 14. lpp.).

7 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/712 (2019. gada 17. aprīlis) par konkurences aizsardzību gaisa transportā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 868/2004 (OV L 123, 10.5.2019., 4. lpp.).

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

posmiem izmeklēšanā attiecībā uz publiskā iepirkuma procedūrām. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.

(48) Lai iekšējā tirgū vienlīdzīgus konkurences apstākļus nodrošinātu arī ilgtermiņā, nolūkā nodrošināt pienācīgu tvērumu lietās, kas tiek izmeklētas uz paziņojumu pamata, kā arī pēc savas iniciatīvas, saskaņā ar Līguma 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, ar kuriem tā varētu grozīt paziņošanas robežvērtības attiecībā uz koncentrācijas darījumiem un publiskā iepirkuma procedūrām, atbrīvot konkrētu kategoriju uzņēmumus no paziņošanas pienākuma saskaņā ar šo regulu un grozīt provizoriskās izskatīšanas un padziļinātās izmeklēšanas termiņus attiecībā uz paziņotajiem koncentrācijas darījumiem vai paziņoto finansējumu publiskā iepirkuma procedūru ietvaros. Attiecībā uz finansējumu publiskā iepirkuma procedūras ietvaros pilnvaras pieņemt šādus aktus būtu jāīsteno, ņemot vērā MVU intereses. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot minēto aktu sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu[9]. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlamentam un Padomei visi dokumenti būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem vajadzētu būt sistemātiskai piekļuvei Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(49) Attiecībā uz koncentrācijas darījumiem, par kuriem ir jāpaziņo saskaņā ar šo regulu, šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj finansējums, kas kādai no koncentrācijas darījuma pusēm piešķirts trīs gadu laikā pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas. Arī attiecībā uz publiskā iepirkuma procedūrām šī regula būtu jāpiemēro finansējumam, kas uzņēmumam piešķirts trīs gadu laikā pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. NODAĻA. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

(1) Šī regula paredz noteikumus un procedūras iekšējo tirgu izkropļojošu ārvalstu subsīdiju izmeklēšanai un šādu izkropļojumu novēršanai. Šādi izkropļojumi var rasties jebkurā saimnieciskās darbības jomā un jo īpaši koncentrācijas darījumos un publiskā iepirkuma procedūrās.

(2) Šī regula attiecas uz ārvalstu subsīdijām, kas tiek piešķirtas uzņēmumiem, kuri veic saimniecisko darbību iekšējā tirgū. Par uzņēmumiem, kas veic saimniecisko darbību iekšējā tirgū, uzskata uzņēmumus, kas iegūst kontroli pār vai apvienojas ar Savienībā iedibinātu uzņēmumu, vai uzņēmumus, kas piedalās publiskā iepirkuma procedūrā.

[9] 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

2. pants

Ārvalstu subsīdijas pastāvēšana

(1) Šīs regulas vajadzībām uzskata, ka ārvalstu subsīdija pastāv, ja trešā valsts sniedz finansējumu, kas dod labumu uzņēmumam, kurš veic saimniecisko darbību iekšējā tirgū, un kas juridiski vai faktiski attiecas tikai uz konkrētu uzņēmumu vai nozari vai uz vairākiem uzņēmumiem vai nozarēm.

(2) Šajā regulā

(a) finansējums ietver:

i) finansiālo līdzekļu vai saistību pārvešanu, piemēram, kapitāla iepludināšanu, dotācijas, aizdevumus, aizdevumu garantijas, fiskālos stimulus, saimnieciskās darbības zaudējumu kompensēšanu, kompensācijas par publisko iestāžu uzliktu finansiālo slogu, parāda atlaišanu, parāda konvertēšanu pašu kapitālā vai parāda pārstrukturēšanu;

ii) atteikšanos no ieņēmumiem, kas citādi pienāktos; vai

iii) preču vai pakalpojumu nodrošināšanu vai preču un pakalpojumu iegādi;

(b) trešās valsts sniegts finansējums ietver finansējumu, ko sniedz:

i) centrālā valdība un pārvaldes iestādes visos pārējos līmeņos;

ii) ārvalstu publiskie subjekti, kuru darbību var piedēvēt trešai valstij, ņemot vērā tādus elementus kā subjekta iezīmes un tiesiskā un ekonomiskā vide valstī, kur subjekts darbojas, ieskaitot valdības lomu ekonomikā; vai

iii) privātie subjekti, kuru darbību, ņemot vērā visus atbilstīgos apstākļus, var piedēvēt trešai valstij.

3. pants

Iekšējā tirgus izkropļojumi

(1) Uzskata, ka iekšējā tirgus izkropļojums pastāv, ja ārvalstu subsīdija var uzlabot attiecīgā uzņēmuma konkurētspēju iekšējā tirgū un līdz ar to tā faktiski vai potenciāli negatīvi ietekmē konkurenci iekšējā tirgū. Iekšējā tirgus izkropļojuma pastāvēšanu nosaka, pamatojoties uz rādītājiem, kas var ietvert:

(a) subsīdijas apmēru;

(b) subsīdijas veidu;

(c) attiecīgā uzņēmuma un attiecīgo tirgu stāvokli;

(d) attiecīgā uzņēmuma saimnieciskās darbības līmeni iekšējā tirgū;

(e) ārvalstu subsīdijas mērķi un nosacījumus, kā arī tās izmantojumu iekšējā tirgū.

(2) Uzskata, ka ārvalstu subsīdija nevarētu izkropļot iekšējo tirgu, ja tās kopējā summa jebkurā secīgu trīs finanšu gadu periodā ir mazāka par 5 miljoniem EUR.

4. pants

Ārvalstu subsīdiju kategorijas, kurām piemīt vislielākā iespējamība izkropļot iekšējo tirgu

Vislielākā iespējamība izkropļot iekšējo tirgu piemīt ārvalstu subsīdijām, kas ietilpst kādā no turpmāk minētajām kategorijām:

(1) ārvalstu subsīdijas, kas tiek piešķirtas grūtībās nonākušam uzņēmumam, tas ir, uzņēmumam, kurš subsīdijas nesaņemšanas gadījumā īstermiņā vai vidējā termiņā, visticamāk, izbeigtu darbību, izņemot, ja tam ir pārstrukturēšanas plāns, kas spēj nodrošināt šā uzņēmuma dzīvotspēju ilgtermiņā un paredz būtisku paša uzņēmuma ieguldījumu;

(2) ārvalstu subsīdijas, kas izpaužas kā neierobežotas garantijas par uzņēmuma parādiem vai saistībām, tas ir, bez jebkādiem ierobežojumiem attiecībā uz garantijas apmēru vai ilgumu;

(3) ārvalstu subsīdijas, kas tieši sekmē koncentrācijas darījumu;

(4) ārvalsts subsīdijas, kas uzņēmumam rada iespēju iesniegt nepamatoti izdevīgu piedāvājumu, uz kura pamata uzņēmumam tiktu piešķirtas publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības.

5. pants

Samēra noteikšana

(1) Pamatotos gadījumos Komisija ārvalstu subsīdijas negatīvo ietekmi, kas izpaužas kā iekšējā tirgus izkropļojums, samēro ar tās pozitīvo ietekmi uz attiecīgās saimnieciskās darbības attīstību.

(2) Komisija ņem vērā negatīvās un pozitīvās ietekmes samēru, lemjot par to, vai noteikt korektīvos pasākumus vai akceptēt saistības, un par minēto korektīvo pasākumu vai saistību veidu un apmēru.

6. pants

Saistības un korektīvie pasākumi

(1) Lai novērstu iekšējā tirgus izkropļojumu, ko faktiski vai potenciāli rada ārvalstu subsīdija, Komisija var noteikt korektīvos pasākumus. Attiecīgais uzņēmums var arī piedāvāt uzņemties saistības.

(2) Saistības vai korektīvie pasākumi ir tādi, kas pilnībā un faktiski novērš izkropļojumu, kuru iekšējā tirgū rada ārvalstu subsīdija.

(3) Saistības vai korektīvie pasākumi var paredzēt šādu rīcību:

(a) ar taisnīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem piedāvāt piekļuvi infrastruktūrai, kas iegūta vai atbalstīta ar izkropļojošajām ārvalstu subsīdijām, izņemot, ja šāda taisnīga un nediskriminējoša piekļuve jau ir paredzēta Savienībā spēkā esošajos tiesību aktos;

(b) samazināt jaudu vai klātbūtni tirgū;

(c) atturēties no konkrētām investīcijām;

(d) ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem licencēt aktīvus, kas iegādāti vai izveidoti ar ārvalstu subsīdiju palīdzību;

(e) publicēt pētniecības un izstrādes rezultātus;

(f) atsavināt konkrētus aktīvus;

(g) pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem likvidēt koncentrāciju;

(h) atmaksāt ārvalstu subsīdiju ar atbilstošu procentu likmi.

(4) Komisija var noteikt ziņošanas un pārredzamības prasības.

(5) Ja uzņēmums piedāvā uzņemties saistības, kas pilnībā un faktiski novērstu iekšējā tirgus izkropļojumu, Komisija var tās akceptēt un padarīt saistošas uzņēmumam, pieņemot lēmumu par saistībām saskaņā ar 9. panta 3. punktu.

(6) Ja attiecīgais uzņēmums piedāvā atmaksāt ārvalstu subsīdiju ar atbilstošu procentu likmi, Komisija akceptē šādas atmaksas saistības, ja tā spēj pārliecināties, ka atmaksa ir pārredzama un faktiska, vienlaikus ņemot vērā apiešanas risku.

2. NODAĻA. ĀRVALSTU SUBSĪDIJU IZSKATĪŠANA *EX OFFICIO*

7. pants

Ārvalstu subsīdiju izskatīšana ex officio

Komisija var pēc savas iniciatīvas izskatīt no jebkura avota iegūtu informāciju par iespējami izkropļojošām ārvalstu subsīdijām.

8. pants

Provizoriskā izskatīšana

(1) Komisija ievāc visu informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai provizoriski novērtētu, vai izskatāmais finansējums ir uzskatāms par ārvalstu subsīdiju un vai tas izkropļo iekšējo tirgu. Šajā nolūkā Komisija jo īpaši var:

(a) pieprasīt informāciju saskaņā ar 11. pantu;

(b) veikt inspekcijas Savienībā un ārpus tās saskaņā ar 12. vai 13. pantu.

(2) Ja, pamatojoties uz provizorisko izskatīšanu, Komisija uzskata, ka pastāv pietiekamas norādes, ka uzņēmumam ir piešķirta ārvalstu subsīdija, kas izkropļo iekšējo tirgu, tā:

(a) pieņem lēmumu sākt padziļināto izmeklēšanu ("lēmums sākt padziļināto izmeklēšanu"), kurā apkopo attiecīgos faktu un juridiskos jautājumus un ietver provizorisko novērtējumu par ārvalstu subsīdiju pastāvēšanu un par faktisku vai potenciālu iekšējā tirgus izkropļojumu;

(b) informē attiecīgo uzņēmumu; un

(c) publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* paziņojumu, kurā ieinteresētās personas, dalībvalstis un attiecīgā trešā valsts tiek aicinātas noteiktā termiņā rakstiski paust savus viedokļus.

(3) Ja Komisija pēc provizoriskā novērtējuma secina, ka nav pietiekama pamata sākt padziļināto izmeklēšanu vai nu tāpēc, ka ārvalstu subsīdija nepastāv, vai tāpēc, ka

nav norāžu par faktisku vai potenciālu iekšējā tirgus izkropļojumu, tā slēdz provizorisko izskatīšanu un informē attiecīgo uzņēmumu.

9. pants

Padziļinātā izmeklēšana

(1) Padziļinātajā izmeklēšanā Komisija detalizētāk novērtē iekšējo tirgu izkropļojošo ārvalstu subsīdiju, kas identificēta lēmumā sākt padziļināto izmeklēšanu, saskaņā ar 11., 12. un 13. pantu ievācot visu informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu.

(2) Ja Komisija saskaņā ar 3. līdz 5. pantu konstatē, ka ārvalstu subsīdija izkropļo iekšējo tirgu, tā var noteikt korektīvos pasākumus ("lēmums par korektīvajiem pasākumiem").

(3) Ja Komisija saskaņā ar 3. līdz 5. pantu konstatē, ka ārvalstu subsīdija izkropļo iekšējo tirgu, un attiecīgais uzņēmums piedāvā uzņemties saistības, kuras Komisija uzskata par piemērotām un pietiekamām izkropļojuma pilnīgai un faktiskai novēršanai, tā ar lēmumu var noteikt šīs saistības par uzņēmumam saistošām ("lēmums par saistībām"). Lēmumu, ar ko saskaņā ar 6. panta 6. punktu akceptē ārvalstu subsīdijas atmaksu, uzskata par lēmumu par saistībām.

(4) Komisija pieņem lēmumu necelt iebildumus, ja tā konstatē, ka:

(a) sākotnējais novērtējums, kas sniegts lēmumā sākt padziļināto izmeklēšanu, neapstiprinās; vai

(b) iekšējā tirgus izkropļojumu atsver pozitīvā ietekme 5. panta nozīmē.

10. pants

Pagaidu noregulējuma pasākumi

Komisija var noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus, ja:

(1) pastāv norādes, kas liecina, ka finansējums ir ārvalstu subsīdija un izkropļo iekšējo tirgu; un

(2) pastāv nopietns risks, ka konkurencei iekšējā tirgū tiks nodarīts būtisks un neatgriezenisks kaitējums.

11. pants

Informācijas pieprasījumi

(1) Komisija var attiecīgajam uzņēmumam pieprasīt sniegt visu vajadzīgo informāciju.

(2) Komisija var pieprasīt šādu informāciju arī no citiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām.

(3) Informācijas pieprasījumā uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai:

(a) norāda tā juridisko pamatu un mērķi, precizē, kāda informācija tiek prasīta, un nosaka atbilstīgu termiņu, kurā informācija jāsniedz;

(b) ietver paziņojumu, ka nepatiesas, nepilnīgas vai maldinošas informācijas sniegšanas gadījumā var tikt piemēroti 15. pantā paredzētie naudas sodi un periodiskie soda maksājumi;

(c) ietver paziņojumu, ka attiecīgā uzņēmuma nesadarbošanās ļauj Komisijai saskaņā ar 14. pantu pieņemt lēmumu, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem.

(4) Dalībvalstis Komisijai pēc tās pieprasījuma sniedz visu informāciju, kas tai ir vajadzīga šajā regulā paredzēto pienākumu izpildei.

(5) Komisija var arī attiecīgajai trešai valstij pieprasīt sniegt visu vajadzīgo informāciju.

12. pants

Inspekcijas Savienībā

(1) Komisija var veikt vajadzīgās uzņēmumu inspekcijas.

(2) Ja Komisija veic šādu inspekciju, ierēdņi, ko Komisija pilnvarojusi veikt inspekciju, ir pilnvaroti:

(a) piekļūt visām attiecīgā uzņēmuma telpām un zemei;

(b) izskatīt grāmatvedības dokumentus un citus darījumdarbības dokumentus un kopēt tos vai pieprasīt kopijas;

(c) pieprasīt jebkuram uzņēmuma pārstāvim vai darbiniekam paskaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz inspekcijas priekšmetu un mērķi, un fiksēt atbildes;

(d) aizzīmogot jebkuras uzņēmuma telpas un grāmatvedības vai citus dokumentus uz tādu laiku un tādā apjomā, kāds vajadzīgs inspekcijai.

(3) Attiecīgais uzņēmums pakļaujas inspekcijām, kuru veikšana noteikta ar Komisijas lēmumu. Ierēdņi un citas pavadošās personas, ko Komisija pilnvarojusi veikt inspekciju, īsteno savas pilnvaras, uzrādījušas Komisijas lēmumu, kurā:

(a) norādīts inspekcijas priekšmets un mērķis;

(b) ietverts paziņojums, ka attiecīgā uzņēmuma nesadarbošanās ļauj Komisijai saskaņā ar 14. pantu pieņemt lēmumu, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem;

(c) minēta iespēja piemērot 15. pantā paredzētos naudas sodus un periodiskos soda maksājumus.

(4) Savlaicīgi pirms inspekcijas Komisija par inspekciju paziņo dalībvalstij, kuras teritorijā to paredzēts veikt.

(5) Komisijas ierēdņi un ierēdņi, ko pilnvarojusi vai norīkojusi dalībvalsts, kuras teritorijā paredzēts veikt inspekciju, pēc šīs dalībvalsts vai Komisijas pieprasījuma aktīvi palīdz ierēdņiem un citām pavadošajām personām, ko pilnvarojusi Komisija. Šajā nolūkā tiem ir 2. punktā noteiktās pilnvaras.

(6) Ja ierēdņi vai citas pavadošās personas, ko pilnvarojusi Komisija, konstatē, ka uzņēmums iebilst inspekcijai šā panta nozīmē, attiecīgā dalībvalsts sniedz tiem vajadzīgo palīdzību un attiecīgā gadījumā lūdz policijas vai līdzvērtīgas tiesībaizsardzības iestādes palīdzību, lai ļautu tām veikt minēto inspekciju.

(7) Pēc Komisijas pieprasījuma dalībvalsts savā teritorijā veic inspekcijas vai citus faktu vākšanas pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem, lai konstatētu, vai pastāv iekšējo tirgu izkropļojoša ārvalstu subsīdija.

13. pants

Inspekcijas ārpus Savienības

Lai varētu izpildīt šajā regulā paredzētos pienākumus, Komisija var veikt inspekcijas trešās valsts teritorijā ar noteikumu, ka attiecīgais uzņēmums ir devis savu piekrišanu un trešās valsts valdībai ir oficiāli paziņots par to un tā ir piekritusi inspekcijai. Pēc analoģijas piemēro 12. panta 1. un 2. punktu un 3. punkta a) un b) apakšpunktu.

14. pants

Nesadarbošanās

(1) Komisija saskaņā ar 8. vai 9. pantu var pieņemt lēmumu, pamatojoties uz pieejamajiem faktiem, ja attiecīgais uzņēmums vai trešā valsts:

(a) sniedz nepilnīgu, nepatiesu vai maldinošu informāciju, atbildot uz informācijas pieprasījumu saskaņā ar 11. pantu;

(b) pieprasīto informāciju neiesniedz Komisijas noteiktajā termiņā;

(c) atsakās pakļauties saskaņā ar 12. vai 13. pantu noteiktajai Komisijas inspekcijai Savienībā vai ārpus tās; vai

(d) citā veidā kavē provizorisko izskatīšanu vai padziļināto izmeklēšanu.

(2) Ja uzņēmums vai uzņēmumu apvienība, dalībvalsts vai trešā valsts ir sniegusi Komisijai nepatiesu vai maldinošu informāciju, minēto informāciju neņem vērā.

(3) Ja attiecīgais uzņēmums, tostarp publisks uzņēmums, kuru tieši vai netieši kontrolē valsts, neiesniedz informāciju, kas ir vajadzīga, lai noteiktu, vai finansējums tam dod labumu, var uzskatīt, ka šis uzņēmums ir saņēmis šādu labumu.

(4) Izmantojot pieejamos faktus, procedūras rezultāts var būt mazāk labvēlīgs attiecīgajam uzņēmumam nekā tad, ja tas būtu sadarbojies.

15. pants

Naudas sodi un periodiskie soda maksājumi

(1) Komisija ar lēmumu var piemērot naudas sodus un periodiskos soda maksājumus, ja attiecīgais uzņēmums vai uzņēmumu apvienība tīši vai nolaidības dēļ:

(a) sniedz nepatiesu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju, atbildot uz pieprasījumu saskaņā ar 11. pantu, vai informāciju neiesniedz noteiktajā termiņā;

(b) 12. pantā paredzēto inspekciju laikā nepilnīgi uzrāda prasītos grāmatvedības dokumentus vai citus dokumentus, kas saistīti ar darījumdarbību;

(c) atbildot uz jautājumu, kas uzdots saskaņā ar 12. panta 2. punkta c) apakšpunktu,

i) sniedz nepatiesu vai maldinošu atbildi,

ii) Komisijas noteiktajā termiņā neizlabo nepatiesu, nepilnīgu vai maldinošu atbildi, ko sniedzis darbinieks, vai

iii) nesniedz vai atsakās sniegt pilnīgu atbildi par faktiem attiecībā uz tādas inspekcijas priekšmetu un mērķi, kas noteikta ar lēmumu atbilstoši 12. panta 3. punktam;

(d) atsakās pakļauties inspekcijām, kas noteiktas saskaņā ar 12. pantu, vai ir sabojājis aizzīmogojumus, kas uzlikti saskaņā ar 12. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

(2) Naudas sodi, kurus piemēro 1. punktā minētajos gadījumos, nepārsniedz 1 % no attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā.

(3) Periodiskie soda maksājumi, kurus piemēro 1. punktā minētajos gadījumos, nepārsniedz 5 % no attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības vidējā dienas kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā par katru nokavēto darbdienu, skaitot no lēmumā noteiktās dienas, līdz dienai, kad minētais uzņēmums vai uzņēmumu apvienība iesniedz pilnīgu un patiesu informāciju atbilstoši Komisijas pieprasījumam.

(4) Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 1. punktu Komisija nosaka galīgo divu nedēļu termiņu trūkstošās informācijas saņemšanai no attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības.

(5) Ja attiecīgais uzņēmums nepilda lēmumu par saistībām atbilstoši 9. panta 3. punktam, lēmumu, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus atbilstoši 10. pantam, vai lēmumu par korektīvajiem pasākumiem atbilstoši 9. panta 2. punktam, Komisija ar lēmumu var piemērot:

(a) naudas sodus, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgā uzņēmuma kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā; un

(b) periodiskos soda maksājumus, kas nepārsniedz 5 % no attiecīgā uzņēmuma vidējā dienas kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā par katru neizpildes dienu, sākot no dienas, kad Komisija pieņem lēmumu par soda maksājumu piemērošanu, līdz dienai, kad Komisija konstatē, ka attiecīgais uzņēmums ir izpildījis lēmumā noteikto.

(6) Nosakot naudas soda vai periodiskā soda maksājuma apmēru, ņem vērā pārkāpuma veidu, smagumu un ilgumu, pienācīgi ievērojot samērīguma un piemērotības principus.

16. pants

Atcelšana

Komisija var atcelt lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 9. panta 2., 3. vai 4. punktu, un pieņemt jaunu lēmumu jebkurā no šādiem gadījumiem:

(1) ja attiecīgais uzņēmums rīkojas pretēji savām saistībām vai noteiktajiem korektīvajiem pasākumiem;

(2) ja lēmums ticis balstīts uz nepilnīgu, nepatiesu vai maldinošu informāciju.

3. NODAĻA. KONCENTRĀCIJAS DARĪJUMI

17. pants

Iekšējā tirgus izkropļojumi, ko ārvalstu subsīdijas rada koncentrācijas darījumos

Koncentrācijas darījuma gadījumā novērtējumu par to, vai pastāv iekšējā tirgus izkropļojums 3. vai 4. panta nozīmē, attiecina tikai uz konkrēto koncentrāciju. Novērtējumā ņem vērā tikai tās ārvalstu subsīdijas, kas piešķirtas trīs kalendāro gadu laikā pirms attiecīgā līguma noslēgšanas, publiskā piedāvājuma izziņošanas vai kontrolējošas līdzdalības iegūšanas.

18. pants

Koncentrācijas darījumu definīcija un to paziņošanas robežvērtības

(1) Šīs regulas vajadzībām uzskata, ka koncentrācijas darījums ir tāds, kurā notiek paliekoša kontroles maiņa vienā šādiem veidiem:

(a) apvienojas divi vai vairāki iepriekš neatkarīgi uzņēmumi vai to daļas;

(b) viena vai vairākas personas, kas jau kontrolē vismaz vienu uzņēmumu, vai viens vai vairāki uzņēmumi, nopērkot vērtspapīrus vai aktīvus, līguma rezultātā vai jebkādā citā veidā iegūst tiešu vai netiešu, pilnīgu vai daļēju kontroli pār citu uzņēmumu vai vairākiem citiem uzņēmumiem.

(2) Tāda kopuzņēmuma izveide, kas paliekoši īsteno visas autonoma saimnieciskā subjekta funkcijas, ir uzskatāma par koncentrācijas darījumu 1. punkta nozīmē.

(3) Šīs regulas 19. panta vajadzībām uzskata, ka "paziņojams koncentrācijas darījums" ir tāds, kurā:

(a) iegūtais uzņēmums vai vismaz viens no apvienošanās darījumā iesaistītajiem uzņēmumiem ir iedibināts Savienībā un tā kopējais apgrozījums Savienībā ir vismaz 500 miljoni EUR; un

(b) attiecīgie uzņēmumi trīs kalendāro gadu laikā pirms paziņošanas no trešām valstīm ir saņēmuši kopējo finansējumu, kas pārsniedz 50 miljonus EUR.

(4) Attiecībā uz 2. punktā minēto kopuzņēmuma izveidi uzskata, ka "paziņojams koncentrācijas darījums" ir tāds, kurā:

(a) kopuzņēmums pats vai viens no tā mātesuzņēmumiem ir iedibināts Savienībā un tā kopējais apgrozījums Savienībā ir vismaz 500 miljoni EUR; un

(b) kopuzņēmums pats un tā mātesuzņēmumi trīs kalendāro gadu laikā pirms paziņošanas no trešām valstīm ir saņēmuši kopējo finansējumu, kas pārsniedz 50 miljonus EUR.

19. pants

Iepriekšēja paziņošana par koncentrācijas darījumiem

(1) Par paziņojamiem koncentrācijas darījumiem Komisijai paziņo pirms to īstenošanas un pēc līguma noslēgšanas, publiskā piedāvājuma izziņošanas vai kontrolējošas līdzdalības iegūšanas.

(2) Attiecīgie uzņēmumi var arī paziņot par ierosināto koncentrācijas darījumu, ja tie Komisijai pierāda labticīgu nodomu noslēgt līgumu vai – publiskā piedāvājuma gadījumā – ir publiski izziņojuši savu nodomu izteikt šādu piedāvājumu, ar nosacījumu, ka no paredzētā līguma vai piedāvājuma izrietētu paziņojams koncentrācijas darījums saskaņā ar 1. punktu.

(3) Par koncentrācijas darījumu, kas izpaužas kā apvienošanās 18. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē vai kopīgas kontroles iegūšana 18. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē, apvienošanās darījuma puses vai personas, kas iegūst kopīgu kontroli, paziņo kopīgi. Visos pārējos gadījumos paziņojumu sniedz persona vai uzņēmums, kas iegūst kontroli pār vienu uzņēmumu vai tā daļām vai vairākiem uzņēmumiem vai to daļām.

(4) Ja attiecīgie uzņēmumi nepilda paziņošanas pienākumu, Komisija var pieprasīt iesniegt paziņojumu par paziņojamo koncentrācijas darījumu un attiecīgi izskatīt to saskaņā ar šo regulu. Šādā gadījumā Komisijai nav saistoši termiņi, kas noteikti 23. panta 1. un 4. punktā.

(5) Komisija jebkurā laikā pirms koncentrācijas darījuma īstenošanas var pieprasīt iepriekšēju paziņojumu par jebkuru koncentrācijas darījumu, kas nav paziņojams 18. panta nozīmē, ja Komisijai ir aizdomas, ka attiecīgie uzņēmumi varētu būt guvuši labumu no ārvalstu subsīdijām trīs gadu laikā pirms koncentrācijas darījuma. Minēto koncentrācijas darījumu šīs regulas vajadzībām uzskata par paziņojamu koncentrācijas darījumu.

20. pants

Kontroles definīcija

(1) Šīs regulas 18. panta vajadzībām kontroli veido tiesības, līgumi vai citi līdzekļi, kas vai nu atsevišķi vai kopā, ņemot vērā attiecīgos faktiskos vai juridiskos apsvērumus, dod iespēju realizēt izšķirošu ietekmi uz uzņēmumu, jo īpaši izmantojot:

(a) īpašumtiesības vai tiesības izmantot visus vai daļu no uzņēmuma aktīviem;

(b) tiesības vai līgumus, kas nodrošina izšķirošu ietekmi uz uzņēmuma struktūru sastāvu, balsošanu vai lēmumiem.

(2) Kontroli iegūst personas vai uzņēmumi:

(a) kuri ir tiesību turētāji vai kuriem pienākas tiesības saskaņā ar attiecīgajiem līgumiem; vai

(b) kuri, nebūdami šādu tiesību turētāji vai tādi, kam pienākas tiesības saskaņā ar šādiem līgumiem, ir pilnvaroti izmantot tiesības, kas izriet no tiem.

21. pants

Apgrozījuma aprēķināšana

(1) Kopējo apgrozījumu veido summas, ko attiecīgie uzņēmumi iepriekšējā finanšu gadā guvuši no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas uzņēmumu pamatdarbības jomā, pēc tirdzniecības atlaižu, pievienotās vērtības nodokļa un citu tieši ar apgrozījumu saistītu nodokļu atskaitīšanas. Kopējais attiecīgo uzņēmumu

apgrozījums neietver preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu to uzņēmumu starpā, kas minēti 4. punktā.

Apgrozījumu iekšējā tirgū veido apgrozījums no uzņēmumiem vai patērētājiem iekšējā tirgū pārdotajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem.

(2) Atkāpjoties no 1. punkta, – ja koncentrācijas darījums izpaužas kā viena vai vairāku uzņēmumu daļu iegūšana neatkarīgi no tā, vai tām ir vai nav juridiskas personas statuss, attiecībā uz pārdevēju vai pārdevējiem ņem vērā tikai to apgrozījumu, kas attiecas uz daļām, kuras ir koncentrācijas darījuma priekšmets.

Tomēr divus vai vairākus tādus darījumus šā punkta pirmās daļas nozīmē, kas notiek divu gadu periodā vienu un to pašu personu vai uzņēmumu starpā, uzskata par vienu koncentrācijas darījumu, par kura datumu uzskata pēdējā darījuma datumu.

(3) Turpmāk minēto kategoriju uzņēmumiem apgrozījuma vietā izmanto šādus datus:

(a) kredītiestādēm un citām finanšu iestādēm – summu, kuru veido turpmāk minētie ieņēmumu posteņi, kas noteikti Padomes Direktīvā 86/635/EEK[10], attiecīgi atskaitot pievienotās vērtības nodokli un citus nodokļus, kuri tieši saistīti ar šiem ieņēmumiem:

i) procentu ieņēmumi un līdzīgi ieņēmumi;

ii) ieņēmumi no vērtspapīriem:

– ieņēmumi no akcijām, kapitāla daļām un citiem vērtspapīriem ar mainīgu ienākumu;

– ieņēmumi no līdzdalības;

– ieņēmumi no kapitāla daļām saistītos uzņēmumos;

iii) iekasētā komisijas nauda;

iv) tīrā peļņa no finanšu operācijām;

v) pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi;

(b) apdrošināšanas sabiedrībām – bruto parakstīto prēmiju vērtību, kas ietver visas summas, kuras apdrošināšanas sabiedrības saņēmušas vai saņems saskaņā ar apdrošināšanas līgumiem, ko noslēgušas apdrošināšanas sabiedrības vai kas noslēgti to vārdā, tai skaitā izejošās pārapdrošināšanas prēmijas, pēc nodokļu un parafiskālo maksājumu vai nodevu atskaitīšanas, ko aprēķina, ņemot vērā individuālo prēmiju summu vai prēmiju kopējo vērtību.

Šā punkta a) apakšpunkta vajadzībām attiecībā uz kredītiestādi vai finanšu iestādi apgrozījums iekšējā tirgū ietver minētajā apakšpunktā noteikto posteņu ieņēmumus, kurus saņem šīs iestādes filiāle vai nodaļa, kas iedibināta iekšējā tirgū.

(4) Neskarot 2. punktu, attiecīgā uzņēmuma kopējo apgrozījumu aprēķina, summējot šādu uzņēmumu attiecīgos apgrozījumus:

(a) attiecīgais uzņēmums;

(b) uzņēmumi, kuros attiecīgajam uzņēmumam tieši vai netieši:

i) pieder vairāk nekā puse kapitāla vai aktīvu;

[10] Padomes Direktīva 86/635/EEK (1986. gada 8. decembris) par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem (OV L 372, 31.12.1986., 1. lpp.).

ii) ir pilnvaras izmantot vairāk nekā pusi balsstiesību;

iii) ir pilnvaras iecelt vairāk nekā pusi uzraudzības padomes, direktoru padomes vai to struktūru locekļu, kas juridiski pārstāv minētos uzņēmumus;

iv) ir tiesības pārvaldīt minēto uzņēmumu darījumus;

(c) uzņēmumi, kuriem attiecīgajā uzņēmumā ir kādas no b) apakšpunktā minētajām tiesībām vai pilnvarām;

(d) uzņēmumi, kuros c) apakšpunktā minētajam uzņēmumam ir kādas no b) apakšpunktā minētajām tiesībām vai pilnvarām;

(e) uzņēmumi, kuros diviem vai vairākiem a) līdz d) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem kopīgi ir kādas no b) apakšpunktā minētajām tiesībām vai pilnvarām.

(5) Ja attiecīgajiem uzņēmumiem kopīgi ir kādas 4. punkta b) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras, tad, aprēķinot attiecīgo uzņēmumu kopējo apgrozījumu,

(a) ņem vērā apgrozījumu no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas starp kopīgo uzņēmumu un visiem citiem uzņēmumiem, un šo apgrozījumu sadala vienādi starp attiecīgajiem uzņēmumiem;

(b) neņem vērā apgrozījumu no preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas starp kopīgo uzņēmumu un katru no attiecīgajiem uzņēmumiem vai citu uzņēmumu, kurš saistīts ar kādu no tiem atbilstoši 4. punkta b) līdz e) apakšpunktam.

22. pants

Finansējuma summēšana

Kopējo finansējumu par labu attiecīgajam uzņēmumam aprēķina, summējot attiecīgo finansējumu, ko no trešām valstīm saņēmuši visi uzņēmumi, kas norādīti 21. panta 4. punkta a) līdz e) apakšpunktā.

23. pants

Koncentrācijas darījumu apturēšana un termiņi

(1) Paziņojamu koncentrācijas darījumu neīsteno pirms tā paziņošanas.

Papildus piemēro šādus termiņus:

(a) ja Komisija saņem pilnīgu paziņojumu, koncentrācijas darījums netiek īstenots 25 darbdienu periodā no minētā paziņojuma saņemšanas;

(b) ja Komisija sāk padziļināto izmeklēšanu 25 darbdienu laikā no pilnīgā paziņojuma saņemšanas, koncentrācijas darījums netiek īstenots 90 darbdienu periodā no padziļinātās izmeklēšanas sākšanas; minēto periodu pagarina par 15 darbdienām, ja attiecīgie uzņēmumi piedāvā uzņemties saistības saskaņā ar 6. pantu, lai novērstu iekšējā tirgus izkropļojumu;

(c) ja ar lēmumu saskaņā ar 24. panta 3. punkta a) vai b) apakšpunktu ir atzīts, ka koncentrācijas darījums neizkropļo iekšējo tirgu, to var īstenot pēc minētā lēmuma pieņemšanas.

Katrs periods sākas attiecīgi nākamajā darbdienā pēc pilnīga paziņojuma saņemšanas vai attiecīgi Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas.

(2) Šā panta 1. punkts neliedz īstenot publisko piedāvājumu vai vairāku vērtspapīru darījumu sēriju, tai skaitā ar konvertējamiem vērtspapīriem, ko atļauts tirgot tādā tirgū kā fondu birža, ar ko iegūst kontroli no dažādiem pārdevējiem, ar nosacījumu, ka:

(a) par koncentrācijas darījumu tiek nekavējoties paziņots Komisijai saskaņā ar 19. pantu; un

(b) kontroles ieguvējs neizmanto attiecīgajiem vērtspapīriem piesaistītās balsstiesības vai izmanto tās tikai tāpēc, lai saglabātu savu investīciju pilno vērtību, pamatojoties uz atbrīvojumu, ko Komisija piešķīrusi saskaņā ar 3. punktu.

(3) Pēc pieprasījuma Komisija var piešķirt atbrīvojumu no 1. vai 2. punktā noteiktajiem pienākumiem. Pieprasījumā piešķirt atbrīvojumu norāda atbrīvojuma pamatojumu. Pieņemot lēmumu par minēto pieprasījumu, Komisija jo īpaši ņem vērā apturēšanas ietekmi uz vienu vai vairākiem uzņēmumiem, uz kuriem attiecas koncentrācijas darījums, vai uz trešo personu un koncentrācijas darījuma radīto iekšējā tirgus izkropļojuma risku. Lai nodrošinātu, ka iekšējais tirgus netiek izkropļots, šādu atbrīvojumu var piešķirt ar konkrētiem nosacījumiem un pienākumiem. Atbrīvojumam var pieteikties un to var piešķirt jebkurā laikā, pirms paziņošanas vai pēc darījuma.

(4) Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētos termiņus pagarina, ja attiecīgie uzņēmumi iesniedz attiecīgu pieprasījumu ne vēlāk kā 15 darbdienas pēc tam, kad saskaņā ar 8. pantu sākta padziļinātā izmeklēšana. Attiecīgie uzņēmumi drīkst iesniegt tikai vienu šādu pieprasījumu. Turklāt 1. punkta b) apakšpunktā paredzētos termiņus jebkurā laikā pēc padziļinātās izmeklēšanas sākšanas var pagarināt Komisija ar attiecīgo uzņēmumu piekrišanu. Kopējais saskaņā ar šo punktu noteiktais pagarinājuma vai pagarinājumu ilgums nevar pārsniegt 20 darbdienas.

(5) Šā panta 1. punktā paredzētos termiņus izņēmuma kārtā var apturēt, ja minētie uzņēmumi nav snieguši pilnīgu informāciju, ko Komisija pieprasījusi saskaņā ar 11. pantu, vai atteikušies pakļauties inspekcijai, kas noteikta ar lēmumu saskaņā ar 12. pantu.

(6) Komisija var pieņemt lēmumu atbilstoši 24. panta 3. punktam, neievērojot termiņus, kas noteikti 1. un 4. punktā, ja:

(a) tā konstatē, ka koncentrācijas darījums ir īstenots, pārkāpjot saistības, kas noteiktas lēmumā, kurš pieņemts atbilstoši 24. panta 3. punkta a) apakšpunktam un kurā konstatēts, ka bez saistību īstenošanas koncentrācijas darījums izkropļotu iekšējo tirgu; vai

(b) lēmums ir atcelts saskaņā ar 24. panta 1. punktu.

(7) Jebkuru darījumu, kas īstenots, pārkāpjot 1. punktu, uzskata par spēkā esošu tikai pēc tam, kad ir pieņemts lēmums atbilstoši 24. panta 3. punktam.

(8) Šis pants neietekmē vērtspapīru darījumu spēkā esību, tai skaitā ar konvertējamiem vērtspapīriem, ko atļauts tirgot tādā tirgū kā fondu birža, izņemot gadījumus, kad pārdevējs un pircējs zināja vai tiem bija jāzina, ka darījums īstenots, pārkāpjot 1. punktu.

24. pants

Procedūras noteikumi, kas piemērojami paziņotu koncentrācijas darījumu provizoriskajai izskatīšanai un padziļinātajai izmeklēšanai

(1) Paziņotajiem koncentrācijas darījumiem piemēro 8. pantu, 9. panta 1., 3. un 4. punktu, 10., 11., 12., 13., 14. un 16. pantu.

(2) Komisija var sākt padziļināto izmeklēšanu saskaņā ar 8. panta 2. punktu ne vēlāk kā 25 darbdienas pēc pilnīgā paziņojuma saņemšanas.

(3) Pēc padziļinātās izmeklēšanas Komisija pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

(a) lēmums par saistībām atbilstoši 9. panta 3. punktam;

(b) lēmums necelt iebildumus atbilstoši 9. panta 4. punktam;

(c) lēmums par koncentrācijas darījuma aizliegumu, ja Komisija saskaņā ar 3. līdz 5. pantu konstatē, ka ārvalstu subsīdija izkropļo iekšējo tirgu.

(4) Lēmumus saskaņā ar 3. punktu pieņem ne vēlāk kā 90 darbdienu laikā no padziļinātās izmeklēšanas sākšanas, minēto periodu vajadzības gadījumā pagarinot saskaņā ar 23. panta 1. punkta b) apakšpunktu, 4. un 5. punktu. Ja Komisija nepieņem lēmumu minētajā termiņā, attiecīgajiem uzņēmumiem ir atļauts īstenot koncentrācijas darījumu.

(5) Ikvienā informācijas pieprasījumā uzņēmumam Komisija norāda, vai gadījumā, ja uzņēmums pilnīgu informāciju neiesniegs noteiktajā termiņā, termiņi tiks apturēti saskaņā ar 23. panta 5. punktu.

(6) Ja Komisija saskaņā ar 3. līdz 5. pantu konstatē, ka koncentrācijas darījums jau ir īstenots un ka minētais koncentrācijas darījums izkropļo iekšējo tirgu, tā var noteikt kādu no šādiem pasākumiem:

(a) pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem likvidēt koncentrāciju, konkrēti, likvidējot apvienošanos vai atsavinot visas iegūtās akcijas vai aktīvus, lai atjaunotu stāvokli, kāds bija pirms koncentrācijas darījuma īstenošanas; apstākļos, kad, likvidējot koncentrāciju, nav iespējams atjaunot tādu stāvokli, kāds bija pirms koncentrācijas darījuma īstenošanas, Komisija var noteikt jebkādus citus piemērotus pasākumus, lai pēc iespējas panāktu šādu atjaunošanu;

(b) noteikt jebkādus citus piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgie uzņēmumi likvidē koncentrāciju vai veic citus stāvokļa atjaunošanas pasākumus, kurus prasīts veikt tās lēmumā.

Pasākumus, kas minēti a) un b) apakšpunktā, var noteikt vai nu ar lēmumu, kuru pieņem saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunktu, vai ar atsevišķu lēmumu.

Komisija var noteikt jebkuru no a) vai b) apakšpunktā minētajiem pasākumiem, ja tā konstatē, ka koncentrācijas darījums ir īstenots, pārkāpjot saskaņā ar 3. punkta a) apakšpunktu pieņemtu lēmumu, kurā konstatēts, ka bez saistību īstenošanas koncentrācijas darījums atbilstu 3. punkta c) apakšpunktā noteiktajam kritērijam.

(7) Komisija turklāt var noteikt 10. pantā minētos pagaidu noregulējuma pasākumus, ja:

(a) koncentrācijas darījums ir īstenots, pārkāpjot 19. pantu;

(b) koncentrācijas darījums ir īstenots, pārkāpjot saskaņā ar šā panta 3. punkta a) apakšpunktu pieņemto lēmumu par saistībām.

25. pants

Naudas sodi un periodiskie soda maksājumi, kas piemērojami koncentrācijas darījumiem

(1) Komisija var piemērot naudas sodus un periodiskos soda maksājumus, kas paredzēti 15. pantā.

(2) Papildus Komisija ar lēmumu attiecīgajiem uzņēmumiem var piemērot naudas sodus, kas nepārsniedz 1 % no to kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā, ja tie tīši vai nolaidības dēļ saskaņā ar 19. pantu iesniegtā paziņojumā vai tā papildinājumā sniedz nepatiesu vai maldinošu informāciju.

(3) Komisija ar lēmumu var piemērot attiecīgajiem uzņēmumiem naudas sodus, kas nepārsniedz 10 % no to kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā, ja tie tīši vai nolaidības dēļ:

(a) nav paziņojuši par paziņojamu koncentrācijas darījumu saskaņā ar 19. pantu pirms tā īstenošanas, izņemot gadījumus, kad tiem ir dota nepārprotama atļauja saskaņā ar 23. pantu;

(b) īsteno paziņotu koncentrācijas darījumu, pārkāpjot 23. pantu;

(c) īsteno paziņotu koncentrācijas darījumu, kura īstenošana aizliegta saskaņā ar 24. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

4. NODAĻA. PUBLISKĀ IEPIRKUMA PROCEDŪRAS

26. pants

Iekšējā tirgus izkropļojumi, ko ārvalstu subsīdijas rada publiskā iepirkuma procedūrās

Ārvalstu subsīdijas, kas rada vai draud radīt izkropļojumu publiskā iepirkuma procedūrā, ir tās ārvalstu subsīdijas, kas uzņēmumam dod iespēju iesniegt piedāvājumu, kurš attiecībā uz konkrētajiem būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem ir nepamatoti izdevīgs. Novērtējumu par to, vai pastāv iekšējā tirgus izkropļojums saskaņā ar 3. pantu un vai piedāvājums attiecībā uz konkrētajiem būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem ir nepamatoti izdevīgs, attiecina tikai uz konkrēto publiskā iepirkuma procedūru. Novērtējumā ņem vērā tikai tās ārvalstu subsīdijas, kas piešķirtas trīs gadu laikā pirms paziņošanas.

27. pants

Publiskā iepirkuma procedūru definīcija un paziņošanas robežvērtība

(1) Šīs regulas 28. panta vajadzībām publiskā iepirkuma procedūra ir:

(a) jebkāda veida piešķiršanas procedūra, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES un Direktīvā 2014/25/ES attiecībā uz Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punkta 5) apakšpunktā definētā publiskā

līguma noslēgšanu vai tāda Direktīvas 2014/25/ES 2. panta 1. punktā definētā piegādes, būvdarbu un pakalpojumu līguma noslēgšanu;

(b) piešķiršanas procedūra attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES 5. panta 1. punktā definētajām būvdarbu vai pakalpojumu koncesijām;

(c) līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras atbilstoši Direktīvas 2014/23/ES 10. panta 4. punkta a) apakšpunktā, Direktīvas 2014/24/ES 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā un Direktīvas 2014/25/ES 20. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

(2) Šīs regulas 28. panta vajadzībām uzskata, ka par ārvalstu finansējumu ES publiskā iepirkuma procedūrā jāpaziņo, ja minētā publiskā iepirkuma paredzamā vērtība ir 250 miljoni EUR vai lielāka.

(3) Šīs nodaļas darbības jomā neietilpst to līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras, kuri ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/81/EK[11] darbības jomā.

(4) Šīs nodaļas vajadzībām termins "līgumslēdzēja iestāde" lietots atbilstoši definīcijai Direktīvas 2014/23/ES 6. pantā, Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punktā un Direktīvas 2014/25/ES 3. pantā un termins "līgumslēdzējs" – atbilstoši definīcijai Direktīvas 2014/23/ES 7. pantā un Direktīvas 2014/25/ES 4. pantā.

28. pants

Iepriekšēja paziņošana par ārvalstu finansējumu publiskā iepirkuma procedūru ietvaros

(1) Iesniedzot piedāvājumu vai dalības pieteikumu publiskā iepirkuma procedūrā, uzņēmumi vai nu līgumslēdzējai iestādei, vai līgumslēdzējam paziņo par visu ārvalstu finansējumu, kas saņemts trīs gadu laikā pirms minētā paziņojuma, vai deklarācijā apliecina, ka pēdējo trīs gadu laikā tie nav saņēmuši ārvalstu finansējumu. Tiesības slēgt līgumu nepiešķir uzņēmumiem, kas šādu informāciju vai deklarāciju neiesniedz.

(2) Šajā punktā noteiktais pienākums paziņot par ārvalstu finansējumu attiecas uz ekonomikas dalībniekiem, ekonomikas dalībnieku grupām, kas minētas Direktīvas 2014/23/ES 26. panta 2. punktā, Direktīvas 2014/24/ES 19. panta 2. punktā un Direktīvas 2014/25/ES 37. panta 2. punktā, galvenajiem apakšuzņēmējiem un galvenajiem piegādātājiem. Apakšuzņēmēju vai piegādātāju uzskata par galveno, ja tā dalība nodrošina būtiskus līguma izpildes elementus, un jebkurā gadījumā, ja tā ieguldījuma ekonomiskā daļa pārsniedz 30 % no līguma paredzamās vērtības.

(3) Attiecībā uz ekonomikas dalībnieku grupām, galvenajiem apakšuzņēmējiem un galvenajiem piegādātājiem paziņošanu nodrošina vadošais ekonomikas dalībnieks.

(4) Līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs nekavējoties nodod paziņojumu Komisijai.

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp.).

(5) Ja uzņēmums, ekonomikas dalībnieki vai ekonomikas dalībnieku grupas, kas minēti 1. punktā, nepaziņo par ārvalstu finansējumu vai ja šāds paziņojums nav nodots Komisijai, Komisija var sākt izskatīšanu.

(6) Ja Komisijai ir aizdomas, ka uzņēmums varētu būt guvis labumu no ārvalstu subsīdijām iepriekšējo trīs gadu laikā pirms piedāvājuma vai dalības pieteikuma iesniegšanas publiskā iepirkuma procedūrā, tā jebkurā laikā pirms līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas var pieprasīt paziņojumu par ārvalstu finansējumu, ko minētais uzņēmums saņēmis ikvienā publiskā iepirkuma procedūrā un par ko saskaņā ar 27. panta 2. punktu nav jāpaziņo vai uz ko attiecas šā panta 5. punkts. Tiklīdz Komisija ir pieprasījusi paziņojumu par šādu finansējumu, to uzskata par paziņojamu ārvalstu finansējumu publiskā iepirkuma procedūrā.

29. pants

Procedūras noteikumi, kas piemērojami finansējuma publiskā iepirkuma procedūrā provizoriskajai izskatīšanai un padziļinātajai izmeklēšanai

(1) Paziņotajam finansējumam publiskā iepirkuma procedūrās piemēro 8. pantu, 9. panta 1., 3. un 4. punktu, 11., 12., 13., 14., 16. un 22. pantu.

(2) Komisija veic provizorisko izskatīšanu ne vēlāk kā 60 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas.

(3) Lēmumu par to, vai sākt padziļināto izmeklēšanu, Komisija pieņem provizoriskās izskatīšanas pabeigšanai paredzētajā termiņā un nekavējoties informē attiecīgo uzņēmumu un līgumslēdzēju iestādi vai līgumslēdzēju.

(4) Lēmumu par padziļinātās izmeklēšanas noslēgšanu Komisija var pieņemt ne vēlāk kā 200 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas. Izņēmuma kārtā šo termiņu var pagarināt pēc apspriešanās ar attiecīgo līgumslēdzēju iestādi vai līgumslēdzēju.

30. pants

Komisijas lēmumi

(1) Ja pēc padziļinātās izmeklēšanas Komisija saskaņā ar 3. līdz 5. pantu konstatē, ka uzņēmums gūst labumu no ārvalstu subsīdijas, kas izkropļo iekšējo tirgu, un ja attiecīgais uzņēmums piedāvā uzņemties saistības, kuras pilnībā un faktiski novērš iekšējā tirgus izkropļojumus, tā pieņem lēmumu par saistībām atbilstoši 9. panta 3. punktam. Saskaņā ar 5. pantu veiktā novērtējuma rezultāts nevar būt tādas izmaiņas uzņēmuma iesniegtajā sākotnējā piedāvājumā, kas nav saderīgas ar Savienības tiesībām.

(2) Ja attiecīgais uzņēmums nepiedāvā uzņemties saistības vai ja Komisija uzskata, ka 1. punktā minētās saistības nav ne piemērotas, ne pietiekamas izkropļojuma pilnīgai un faktiskai novēršanai, tā pieņem lēmumu, ar ko aizliedz piešķirt līguma slēgšanas tiesības attiecīgajam uzņēmumam (“lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas aizliegumu”).

(3) Ja pēc padziļinātās izmeklēšanas Komisija nekonstatē, ka uzņēmums gūst labumu no ārvalstu subsīdijas, kas izkropļo iekšējo tirgu, tā pieņem lēmumu atbilstoši 9. panta 4. punktam.

31. pants

Izvērtējumi publiskā iepirkuma procedūrās, kas ietver paziņošanu un līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas apturēšanu

(1) Provizoriskās izskatīšanas un padziļinātās izmeklēšanas laikā var turpināt piedāvājumu izvērtēšanu publiskā iepirkuma procedūrā. Līguma slēgšanas tiesības nepiešķir, kamēr nav beidzies 29. panta 2. punktā noteiktais termiņš.

(2) Ja saskaņā ar 29. panta 3. punktu tiek pieņemts lēmums sākt padziļināto izmeklēšanu, uzņēmumam, kas iesniedzis paziņojumu saskaņā ar 28. pantu, līguma slēgšanas tiesības nepiešķir, līdz Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 30. panta 3. punktu vai ir beidzies 29. panta 4. punktā noteiktais termiņš. Ja Komisija minētajā termiņā lēmumu nav pieņēmusi, līguma slēgšanas tiesības var piešķirt jebkuram uzņēmumam, tostarp uzņēmumam, kas ir iesniedzis paziņojumu.

(3) Uzņēmumam, kas iesniedzis deklarāciju saskaņā ar 28. pantu, līguma slēgšanas tiesības pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 30. pantu vai pirms 29. panta 4. punktā noteiktā termiņa beigām var piešķirt tikai tad, ja piedāvājumu izvērtējumā ir konstatēts, ka attiecīgais uzņēmums jebkurā gadījumā ir iesniedzis saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.

(4) Ja Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar 30. panta 2. punktu attiecībā uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, līguma slēgšanas tiesības var piešķirt uzņēmumam, kas iesniedzis nākamo labāko piedāvājumu, uz kuru neattiecas saskaņā ar 30. panta 2. punktu pieņemts lēmums.

(5) Ja Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar 30. panta 1. vai 3. punktu, līguma slēgšanas tiesības var piešķirt jebkuram uzņēmumam, kas iesniedzis saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, tostarp attiecīgi uzņēmumam vai uzņēmumiem, kas iesnieguši paziņojumu saskaņā ar 28. pantu.

(6) Līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs visos gadījumos informē Komisiju par ikvienu lēmumu, kas attiecas uz publiskā iepirkuma procedūras iznākumu.

(7) Attiecībā uz visiem uzņēmumiem, kas piedalās publiskā iepirkuma procedūrā, ievēro publisko iepirkumu reglamentējošos principus, tostarp samērīguma, nediskriminācijas, vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principus. Ārvalstu subsīdiju izmeklēšana saskaņā ar šo regulu nedrīkst novest pie tā, ka līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs pret attiecīgo uzņēmumu izturas pretrunā minētajiem principiem.

(8) Katru termiņu sāk skaitīt no nākamās darbdienas pēc paziņojuma saņemšanas vai attiecīgā Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas.

32. pants

Naudas sodi un periodiskie soda maksājumi, kas piemērojami par finansējumu publiskā iepirkuma procedūru ietvaros

(1) Komisija var piemērot naudas sodus un periodiskos soda maksājumus, kas paredzēti 15. pantā.

(2) Papildus Komisija ar lēmumu attiecīgajiem uzņēmumiem var piemērot naudas sodus, kas nepārsniedz 1 % no to kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā, ja tie tīši vai

nolaidības dēļ saskaņā ar 28. pantu iesniegtā paziņojumā vai tā papildinājumā sniedz nepatiesu vai maldinošu informāciju.

(3) Komisija ar lēmumu var piemērot attiecīgajiem uzņēmumiem naudas sodus, kas nepārsniedz 10 % no to kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā, ja tie tīši vai nolaidības dēļ nav atbilstoši 28. pantam paziņojuši par subsīdiju publiskā iepirkuma procedūras laikā.

5. NODAĻA. KOPĪGIE PROCEDŪRAS NOTEIKUMI

33. pants

Saikne starp procedūrām

(1) Finansējums, par kuru paziņots saskaņā ar 19. pantu attiecībā uz koncentrācijas darījumu, var būt relevants un tikt novērtēts atkārtoti attiecībā uz citu saimniecisko darbību.

(2) Finansējums, par kuru paziņots saskaņā ar 28. pantu attiecībā uz publiskā iepirkuma procedūru, var būt relevants un tikt novērtēts atkārtoti attiecībā uz citu saimniecisko darbību.

34. pants

Tirgus izmeklēšana

(1) Ja pieejamā informācija rada pamatotas aizdomas, ka ārvalstu subsīdijas konkrētā nozarē, konkrētam saimnieciskās darbības veidam vai konkrēta subsīdiju instrumenta veidolā var izkropļot iekšējo tirgu, Komisija var veikt tirgus izmeklēšanu par konkrēto nozari, konkrēto saimnieciskās darbības veidu vai attiecīgā subsīdiju instrumenta izmantojumu. Minētās tirgus izmeklēšanas gaitā Komisija var pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām sniegt vajadzīgo informāciju un var veikt vajadzīgās inspekcijas. Komisija var arī attiecīgajai dalībvalstij vai trešai valstij pieprasīt sniegt informāciju.

(2) Komisija var publicēt ziņojumu par tās veiktās tirgus izmeklēšanas rezultātiem attiecībā uz konkrētām nozarēm, konkrētiem saimnieciskās darbības veidiem vai konkrētiem subsīdiju instrumentiem un lūgt ieinteresētajām pusēm iesniegt piezīmes.

(3) Komisija var izmantot šādā tirgus izmeklēšanā iegūto informāciju šajā regulā paredzētajās procedūrās.

(4) Piemēro šīs regulas 11., 12., 13. un 15. pantu.

35. pants

Noilguma termiņi

(1) Uz 9. pantā noteiktajām Komisijas pilnvarām attiecas desmit gadu noilguma termiņš, kuru sāk skaitīt no dienas, kad attiecīgajam uzņēmumam ir piešķirta ārvalstu subsīdija. Jebkura rīcība, ko Komisija saskaņā ar 8., 11., 12. vai 13. pantu veic attiecībā uz ārvalstu subsīdijām, izbeidz noilguma termiņa skaitīšanu. Pēc katra pārtraukuma noilguma termiņu sāk skaitīt no nulles.

(2) Uz 15., 25. un 32. pantā noteiktajām Komisijas pilnvarām piemērot naudas sodus un periodiskos soda maksājumus attiecas trīs gadu noilguma termiņš no dienas, kad izdarīts 15., 25. vai 32. pantā minētais pārkāpums. Ja pārkāpums turpinās vai tiek izdarīts atkārtoti, noilguma termiņu skaita no dienas, kurā pārkāpums izbeigts. Jebkura rīcība, ko Komisija veic attiecībā uz 15., 25. vai 32. pantā minēto pārkāpumu, izbeidz noilguma termiņu naudas sodu vai periodisko soda maksājumu piemērošanai. Pēc katra pārtraukuma noilguma termiņu sāk skaitīt no nulles.

(3) Uz Komisijas pilnvarām panākt to lēmumu izpildi, ar kuriem piemēroti naudas sodi un periodiskie soda maksājumi saskaņā ar 15., 25. un 32. pantu, attiecas piecu gadu noilguma termiņš no dienas, kad Komisija pieņem lēmumu, ar kuru piemēro naudas sodus un periodiskos soda maksājumus. Jebkura rīcība, ko Komisija vai dalībvalsts, rīkodamās pēc Komisijas pieprasījuma, veic, lai panāktu naudas soda vai periodiskā soda maksājuma samaksu, izbeidz minēto noilguma termiņu. Pēc katra pārtraukuma noilguma termiņu sāk skaitīt no nulles.

36. pants

Lēmumu publicēšana

(1) Komisija publicē kopsavilkuma paziņojumu par lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar 8. panta 2. punktu.

(2) Lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 9. panta 2., 3. un 4. punktu, 24. panta 3. punktu un 30. panta 1., 2. un 3. punktu, Komisija publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(3) Publicējot kopsavilkuma paziņojumus un lēmumus, Komisija pienācīgi ņem vērā uzņēmumu likumīgās intereses attiecībā uz to komercnoslēpumu un citas konfidenciālas informācijas aizsardzību.

37. pants

Lēmumu adresāti

(1) Lēmumus, kurus pieņem saskaņā ar 8., 9., 15. pantu, 24. panta 3. punktu, 25. pantu, 30. panta 1. punktu un 32. pantu, adresē attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībai. Komisija lēmumu nekavējoties paziņo adresātam un dod adresātam iespēju norādīt Komisijai, kuru informāciju tas uzskata par konfidenciālu. Komisija attiecīgajai līgumslēdzējai iestādei vai līgumslēdzējam iesniedz ikviena tāda Komisijas lēmuma kopiju, kas adresēts uzņēmumam, kurš piedalās publiskā iepirkuma procedūrā.

(2) Lēmumus, kurus pieņem saskaņā ar 30. panta 2. un 3. punktu, adresē attiecīgajai līgumslēdzējai iestādei vai līgumslēdzējam. Uzņēmumam, kuram aizliegts piešķirt publiska līguma slēgšanas tiesības, Komisija izsniedz minētā lēmuma kopiju.

38. pants

Informācijas izpaušana un tiesības uz aizstāvību

(1) Pirms Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar 9., 15. pantu, 24. panta 3. punkta c) apakšpunktu, 25. pantu, 30. panta 2. punktu vai 32. pantu, tā attiecīgajam

uzņēmumam dod iespēju iesniegt apsvērumus par pamatiem, uz kuriem Komisija plāno pieņemt minēto lēmumu.

(2) Komisija savā lēmumā balstās tikai uz tiem pamatiem, par kuriem attiecīgajiem uzņēmumiem bija dota iespēja iesniegt apsvērumus.

39. pants

Dienesta noslēpums

(1) Saskaņā ar šo regulu iegūto informāciju izmanto tikai tiem mērķiem, kuriem tā ir iegūta.

(2) Komisija, tās ierēdņi un citas personas, kuras strādā tās uzraudzībā, neizpauž informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums un kuru tie ieguvuši saskaņā ar šo regulu.

(3) Šā panta 1. un 2. punkts neliedz publicēt statistiku un ziņojumus, kuros nav informācijas, kas ļautu identificēt konkrētus uzņēmumus vai uzņēmumu apvienības.

6. NODAĻA. SAIKNE AR CITIEM INSTRUMENTIEM

40. pants

Saikne ar citiem instrumentiem

(1) Šī regula neskar Līguma 101., 102., 106., 107. un 108. panta, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003[12] un Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004[13] piemērošanu.

(2) Šī regula neskar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regulas (ES) 2016/1037[14] piemērošanu.

(3) Šī regula neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/452[15] piemērošanu.

(4) Šī regula prevalē pār Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1035, līdz minētā regula kļūst piemērojama saskaņā ar tās 18. pantu. Ja pēc minētā datuma ārvalstu subsīdija ietilpst gan Regulas (ES) 2016/1035, gan šīs regulas darbības jomā, prevalē Regula (ES) 2016/1035. Tomēr šīs regulas noteikumi, kas piemērojami publiskajam iepirkumam un koncentrācijas darījumiem, prevalē pār Regulu (ES) 2016/1035.

(5) Šī regula prevalē pār Padomes Regulu (EEK) Nr. 4057/86.

(6) Šī regula neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/712 piemērošanu. Uz šīs regulas 18. pantā definētajiem paziņojamiem koncentrācijas darījumiem, kuros iesaistīti gaisa pārvadātāji, attiecas 3. nodaļas noteikumi. Uz šīs

---

12 Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

13 Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās Regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

14 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1037 (2016. gada 8. jūnijs) par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (OV L 176, 30.6.2016., 55. lpp.).

15 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79I, 21.3.2019., 1. lpp.).

regulas 27. pantā definētajām publiskā iepirkuma procedūrām, kurās iesaistīti gaisa pārvadātāji, attiecas 4. nodaļas noteikumi.

(7) Izmeklēšanu atbilstīgi šai regulai neveic un pasākumus nenosaka vai neuztur spēkā, ja šāda izmeklēšana vai šādi pasākumi būtu pretrunā Savienības pienākumiem, kas izriet no jebkura starptautiskā nolīguma, kura līgumslēdzēja puse ir Savienība. Jo īpaši saskaņā ar šo regulu neveic nekādas darbības, kas būtu pielīdzināmas īpašai darbībai pret subsīdiju Vienošanās par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem 32. panta 1. punkta nozīmē. Šī regula neliedz Savienībai izmantot savas tiesības un pildīt savus pienākumus saskaņā ar starptautiskajiem nolīgumiem.

7. NODAĻA. PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

41. pants

Komiteju procedūra attiecībā uz lēmumiem

Lēmumus, kas paredzēti 9. pantā, 24. panta 3. punktā un 30. pantā, pieņem saskaņā ar 43. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

42. pants

Komiteju procedūra attiecībā uz īstenošanas aktiem

(1) Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par:

(a) formu, saturu un procedūras elementiem attiecībā uz paziņojumiem par koncentrācijas darījumiem saskaņā ar 19. pantu;

(b) formu, saturu un procedūras elementiem attiecībā uz paziņojumiem par ārvalstu finansējumu publiskā iepirkuma procedūrās saskaņā ar 28. pantu;

(c) informācijas izpaušanas kārtību saskaņā ar 38. pantu;

(d) formu, saturu un procedūras elementiem attiecībā uz pārredzamības prasībām;

(e) sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz termiņu aprēķināšanu;

(f) nosacījumiem un termiņiem attiecībā uz saistību piedāvāšanu saskaņā ar 30. pantu;

(g) sīki izstrādātiem noteikumiem par 28., 29., 30. un 31. pantā minētajiem procedūras posmiem izmeklēšanā attiecībā uz publiskā iepirkuma procedūrām.

(2) Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 43. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

43. pants

Komiteja

(1) Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

(2) Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

44. pants

Deleģētie akti

(1) Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus nolūkā:

(a) grozīt 18. un 27. pantā noteiktos paziņošanas sliekšņus, ņemot vērā Komisijas praksi pirmo piecu šīs regulas piemērošanas gadu laikā un ņemot vērā piemērošanas efektivitāti;

(b) atbrīvot konkrētu kategoriju attiecīgos uzņēmumus no paziņošanas pienākuma saskaņā ar 19. un 28. pantu, ņemot vērā Komisijas praksi pirmo piecu šīs regulas piemērošanas gadu laikā, ja šī prakse ļauj identificēt saimnieciskās darbības, attiecībā uz kurām pastāv maza iespējamība, ka ārvalstu subsīdijas varētu izkropļot iekšējo tirgu;

(c) grozīt 24. un 29. pantā noteiktos provizoriskās izskatīšanas un padziļinātās izmeklēšanas termiņus.

(2) Šā panta 1. punktā minētos deleģētos aktus pieņem saskaņā ar 45. pantu.

45. pants

Deleģēšanas īstenošana

(1) Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

(2) Pilnvaras pieņemt 44. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku, sākot no dienas, kas ir divus gadus pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas.

(3) Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 44. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

(4) Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

(5) Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

(6) Saskaņā ar 44. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

46. pants

Pārskatīšana

Vēlākais piecus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kam vajadzības gadījumā pievieno attiecīgus leģislatīvo aktu priekšlikumus.

47. pants

Pārejas noteikumi

(1) Šo regulu piemēro ārvalstu subsīdijām, kas piešķirtas desmit gadu periodā pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, ja šādas ārvalstu subsīdijas izkropļo iekšējo tirgu pēc šīs regulas piemērošanas sākuma.

(2) Šo regulu piemēro ārvalstu finansējumam, kas piešķirts trīs gadu periodā pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, ja šāds ārvalstu finansējums ir piešķirts uzņēmumam, kurš sniedz paziņojumu par koncentrācijas darījumu vai paziņojumu par finansējumu publiskā iepirkuma procedūras ietvaros saskaņā ar šo regulu.

(3) Šo regulu nepiemēro koncentrācijas darījumiem, par kuriem līgums ticis noslēgts, publiskais piedāvājums ticis izziņots vai kontrolējoša līdzdalība tikusi iegūta pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas.

(4) Šo regulu nepiemēro publiskā iepirkuma procedūrām, kuras sāktas pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas.

48. pants

Stāšanās spēkā un piemērošanas sākuma diena

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

To piemēro no [datums — seši mēneši pēc tās stāšanās spēkā].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par ārvalstu subsīdijām, kas izkropļo iekšējo tirgu

1.2. Attiecīgā rīcībpolitikas joma

Politikas joma: konkurence/vienotais tirgus

Ietekme uz budžetu ir saistīta ar Komisijai uzticētajiem jaunajiem uzdevumiem, to skaitā tiešās uzraudzības uzdevumiem.

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☒ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību[54]

☐ esošas darbības pagarināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

Iniciatīvas vispārējais mērķis ir atjaunot vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū, lai ārvalstu subsīdijas to neizkropļotu.

1.4.2. Konkrētie mērķi

Šai iniciatīvai ir divi konkrēti mērķi.

1. Identificēt visizkropļojošākās subsīdijas: šis konkrētais mērķis ir vērsts uz to, ka kopumā trūkst informācijas par subsīdijām starptautiskā līmenī un ka nav kritēriju un procedūru, ar kurām novērtēt iespējamos ES iekšējā tirgus izkropļojumus, ko rada ārvalstu subsīdijas.

2. Novērst izkropļojumus, ko rada ārvalstu subsīdijas: šis mērķis ir vērsts uz to, ka nepastāv rīku, ar kuriem novērst ārvalstu subsīdiju radītos izkropļojumus pēc to identificēšanas.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem/mērķgrupām.

Ieinteresēto personu grupa	Praktiskā ietekme
Uzņēmumi	Pirmkārt, iniciatīva visvairāk skars uzņēmumus, kas potenciāli var gūt labumu no ārvalstu subsīdijām. Tas potenciāli var attiekties uz jebkuru uzņēmumu, proti, uzņēmumiem, kas faktiski pieder ārvalstniekiem un

[54] Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

	ES pilsoņiem. Paziņošanas pienākums, kas ieviests attiecībā uz koncentrācijām un publiskā iepirkuma piedāvājumiem, kuri pārsniedz noteiktas robežvērtības, šiem uzņēmumiem radīs administratīvu slogu. Turklāt, ja Komisija uzsāks *ex officio* izmeklēšanu jebkurā citā tirgus situācijā, attiecīgajiem uzņēmumiem būs jāiesniedz pieprasītā informācija. Ja tiks konstatēts, ka uzņēmumi ir guvuši labumu no izkropļojošām ārvalstu subsīdijām, tiem piemēros korektīvos pasākumus, piemēram, noteiks subsīdijas atmaksu. Otrkārt, uzņēmumi, kas negūst labumu no izkropļojošām ārvalstu subsīdijām, gūs labumu no regulas, jo tā atjaunos un saglabās vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū. Treškārt, mazos un vidējos uzņēmumus regula neietekmēs būtiski. Paziņošanas robežvērtības varētu būt pārāk augstas, lai ietekmētu tos. Turklāt augstā robežvērtība, zem kuras pastāv maza iespējamība, ka subsīdijas ir izkropļojošas – kura ir 25 reizes lielāka par valsts atbalsta *de minimis* līmeni – arī varētu būt pārāk augsta, lai ietekmētu lielāko daļu MVU.
Patērētāji	Lai gan jaunais tiesību akts tieši neietekmēs patērētājus, regulai īstermiņā var būt neliela negatīva ekonomiskā ietekme uz patērētājiem, jo tā var izraisīt cenu pieaugumu, lai gan nav paredzams, ka tas būs ievērojams. Tomēr ilgtermiņā patērētāji gūs labumu no potenciāli subsidētu koncentrāciju *ex ante* kontroles. Jo īpaši – subsidētu koncentrāciju kontrole var veicināt inovāciju un efektivitāti, jo nesubsidētiem uzņēmumiem tad būs labākas iespējas gūt apjomradītus ietaupījumus. Turklāt, novēršot izkropļojošas ārvalstu subsīdijas koncentrāciju jomā, uzlabosies konkurence citās jomās iekšējā tirgū, tādējādi galu galā sniedzot labumu patērētājiem ar zemākām cenām un labākiem produktiem.
Trešās valstis	Regula tieši neietekmēs trešo valstu publiskās iestādes. Tomēr Komisija kā izpildiestāde var ar tām sadarboties attiecībā uz informācijas pieprasījumiem vai, plašākā nozīmē, apspriesties visā procedūras laikā. Kopumā šis instruments var mudināt trešās valstis pastiprināt centienus rast daudzpusējus risinājumus, kā arī atkārtoti izvērtēt subsīdiju izmantošanu to ieguldījumu politikā.
Publiskās iestādes	Regula visvairāk ietekmēs Komisiju, jo Komisija kļūs par vienīgo izpildiestādi attiecībā uz izmeklēšanas rīkiem. Subsidētu koncentrāciju *ex ante* kontrolei var būt vajadzīgi aptuveni 40 pilnslodzes ekvivalenti; publiskā iepirkuma jomā subsidētu piedāvājumu *ex ante* kontrolei var būt vajadzīgi aptuveni 45 pilnslodzes ekvivalenti un savukārt *ex officio* kontrolei pār visām citām tirgus situācijām, kas saistītas ar izkropļojošām ārvalstu subsīdijām, var būt vajadzīgi aptuveni 60 pilnslodzes ekvivalenti. Visticamāk, daudz mazākā mērā regula ietekmēs valstu iestādes un līgumslēdzējas iestādes vidējā termiņā un ilgtermiņā, jo Komisija, lai labāk īstenotu izmeklēšanas instrumentu, visticamāk, centīsies izveidot koordinācijas mehānismus ar valstu

	iestādēm.

1.4.4. Snieguma rādītāji

Ierosinātie rādītāji galvenokārt balstās uz Komisijas iekšējiem datu avotiem vai apspriešanos, ko veiks Komisija. Iniciatīvu ir plānots izvērtēt 5 gadu laikā pēc tās stāšanās spēkā. Izvērtējumā jo īpaši tiks pārbaudīts, vai un cik lielā mērā regula būs veicinājusi iekšējā tirgus darbības uzlabošanos. Turpmāk ir izklāstīti rādītāji, kas ierosināti, lai uzraudzītu ar šo regulu izvirzīto politikas mērķu sasniegšanu.

Konkrētie mērķi	**Uzraudzības rādītāji**	**Datu avoti un/vai datu vākšanas metodes**	**Dati jau savākti?**	**Par datu vākšanu atbildīgās struktūras**
Identificēt visizkropļojošākās subsīdijas	Uzraudzības iestādes izskatīto iespējami izkropļojošo ārvalstu subsīdiju gadījumu skaits gadā	Informācijas avoti - Paziņojumi - Trešo personu iesniegta tirgus informācija - *Ex officio* lietas	Nē	Komisija
	To ārvalstu subsīdiju gadījumu īpatsvars, kas atzīti par izkropļojošiem, attiecībā pret kopējo gadījumu skaitu	Fiksētie dati par visiem galīgiem lēmumiem, kuros konstatēti ārvalstu subsīdiju izraisīti izkropļojumi.	Nē	Komisija
	To gadījumu īpatsvars, kuru izskatīšana izbeigta, pateicoties pozitīvam rezultātam samērīguma izsvēršanas testā, attiecībā pret kopējo lietu skaitu.	Fiksētie dati par visiem galīgiem lēmumiem, kuros konstatēts, ka pozitīvā ietekme ir lielāka par izkropļojumiem.	Nē	Komisija
Novērst izkropļojumus, ko rada ārvalstu subsīdijas	Ieinteresēto personu priekšstats par noteikto korektīvo pasākumu ietekmi	Apspriešanās ar ES ieinteresētajām personām par to, kā tās uztver korektīvo pasākumu ietekmi	Nē	Komisija

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

Regulai vajadzētu būt tieši piemērojamai. Līdz regulas piemērošanas sākumam Komisijai būtu jāievieš efektīvas procedūras regulas izpildei, jo īpaši attiecībā uz *ex ante* paziņošanas sistēmu darbību attiecībā uz potenciāli subsidētām koncentrācijām un publiskā iepirkuma piedāvājumiem, bet tāpat arī attiecībā uz tirgus izmeklēšanu un jebkādu citu izmeklēšanas, izpildes un uzraudzības pilnvaru īstenošanu.

Tiklīdz regula stāsies spēkā un informācija par ārvalstu subsīdijām kļūs arvien pieejamāka, Komisija uzkrās speciālās zināšanas par procesa efektivitāti. Ja Komisija, ņemot vērā šo informāciju, uzskatīs, ka procedūras var uzlabot, racionalizēt vai vienkāršot, tā var, izmantojot deleģētu aktu, nolemt grozīt attiecīgās robežvērtības vai atbrīvot konkrētu kategoriju uzņēmumus no paziņošanas pienākuma.

Iniciatīvu ir plānots izvērtēt 5 gadu laikā pēc tās stāšanās spēkā. Izvērtējumā jo īpaši tiks pārbaudīts, vai un cik lielā mērā regula būs veicinājusi iekšējā tirgus darbības uzlabošanos.

1.5.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka

rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

Eiropas līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*):

Problēmas galvenais cēlonis ir tas, ka pastāv ārvalstu subsīdijas, kas rada izkropļojumus ES iekšējā tirgū, jo nav regulatīva mehānisma šādu izkropļojumu novēršanai vai koriģēšanai. Lai gan spēkā esošais ES instrumentu kopums ietver dažus noteikumus par ārvalstu subsīdijām konkrētos tirgus apstākļos, šie noteikumi nav pietiekami, tādējādi radot regulējuma nepilnības. Tā kā Savienībai ir ekskluzīva kompetence konkurences un kopējās tirdzniecības politikas jomā, dalībvalstis nespēj atrisināt šo jautājumu ar atsevišķām politikas darbībām. Regulējuma nepilnības ir sīkāk aprakstītas 1.5.3. un 1.5.4. iedaļā.

Subsīdijas parasti ir daļa no plašāka mēroga trešo valstu industriālajām stratēģijām. Valstīm ir tiesības izstrādāt un īstenot savu industriālo rīcībpolitiku, tostarp subsīdiju piešķiršanu, kas tomēr var izkropļot tirgu citās valstīs. Saskaņā ar *Global Trade Alert* (*GTA*) reģistrētajiem datiem visā pasaulē īstenoto subsīdiju pasākumu skaits pēdējos gados ir pastāvīgi palielinājies. Līdz 2020. gada beigām ES pieci galvenie tirdzniecības partneri bija ieviesuši 1724 subsīdiju pasākumus (Ķīna – 205, ASV – 999, Apvienotā Karaliste – 104, Krievija – 414 un Šveice – 2). Trīs no šīm valstīm (ASV, Šveice un Ķīna) ir arī galvenās partneres attiecībā uz ĀTI jaunos projektos Eiropas Savienībā. Tās pašas piecas valstis ziņoja PTO par šādām subsīdiju summām 2018. gadā: Ķīna (520 miljardi EUR), ASV (17 miljardi EUR), Krievija (3,8 miljardi EUR), Apvienotā Karaliste (888 miljoni EUR), Šveice (697 miljoni EUR). Pierādījumi šķietami liecina, ka aplēses šajās paziņotajās summās ir novērtētas par zemu. Pieaugošā subsidēšana apvienojumā ar tirdzniecības un ieguldījumu darbību augsto līmeni starp ES un tās tirdzniecības partneriem rada arvien lielāku izkropļojumu risku ES iekšējā tirgū.

Sagaidāmā Savienības pievienotā vērtība (*ex post*):

ES rīcībai ir šķietami pievienotā vērtība. Proti, ārvalstu subsīdiju kontroles mērķus un pievienoto vērtību var salīdzināt ar pašreizējās valsts atbalsta kontroles mērķiem un pievienoto vērtību, t. i., nodrošināt efektīvu konkurenci un vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū. Valsts atbalsta saderības kritēriji nodrošina, ka atbalsta summa tiek samazināta līdz minimumam, kas ir nepieciešams un kas ir samērīgs, lai sasniegtu kopīgu interešu mērķi. Tāpēc dalībvalstīm ir liegts tērēt pārmērīgi lielus un tādējādi izkropļojošus valsts atbalsta apjomus vai iesaistīties subsidēšanas sāncensībā savā starpā. Publiski pieejamā informācija par dalībvalstu atbalstu arī veicina tirgus disciplīnu. Šādus ieguvumus nebija iespējams panākt dalībvalstu līmenī.

Turklāt regula ES līmenī ļauj potenciālajiem ārvalstu subsīdiju saņēmējiem *ex ante* zināt noteikumus, ko kompetentā uzraudzības iestāde izmantos, lai novērtētu ārvalstu subsīdiju radīto izkropļojumu pastāvēšanu un iespējamos izkropļojumus. Tas garantē paredzamību un uzlabo sistēmas juridisko noteiktību dažādajās dalībvalstīs.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Turpmāk (un 1.5.4. iedaļā) ir sniegts pārskats par esošajiem ES un starptautiskajiem instrumentiem konkurences, tirdzniecības, publiskā iepirkuma jomā un dažu nozaru tiesību aktos, kas liecina par pašreizējā regulējuma nepilnībām attiecībā uz ārvalstu subsīdiju radīto ES iekšējā tirgus izkropļojumu novēršanu.

Attiecībā uz ES konkurences noteikumiem ES valsts atbalsta noteikumi attiecas tikai uz finansiālo atbalstu, ko piešķir ES dalībvalstis, un to mērķis ir nodrošināt, ka ES valdību iejaukšanās neizkropļo konkurenci un ES iekšējo tirdzniecību. Nekāds šāds kontroles mehānisms nepastāv attiecībā uz izkropļojošām subsīdijām, ko piešķir trešās valstis. ES apvienošanās un pretmonopola noteikumu mērķis ir novērst nozīmīgus konkurences izkropļojumus, kurus izraisa uzņēmumu apvienošanās un pārņemšanas, kas "būtiski kaitētu efektīvai konkurencei", vai kurus izraisa pret konkurenci vērsta uzņēmumu prakse. Tajos nav konkrēti ņemts vērā, vai uzņēmuma rīcība, piemēram, pret konkurenci vērstas cenu noteikšanas veidā, izriet no ārvalstu subsīdijām vai tās šo rīcību atvieglo.

Papildus ĀTI izvērtēšanas regula ļauj dalībvalstīm izvērtēt ārvalstu ieguldījumus, kas varētu ietekmēt dalībvalsts drošību un sabiedrisko kārtību, ņemot vērā to ietekmi uz kritiski svarīgiem aktīviem un infrastruktūru. Tomēr regulā nav īpaši risināts jautājums par izkropļojumiem, ko iekšējā tirgū rada ārvalstu subsīdijas.

Attiecībā uz publisko iepirkumu spēkā esošais ES tiesiskais regulējums konkrēti nerisina ārvalstu subsīdiju radīto izkropļojumu problēmu ES publiskā iepirkuma tirgū. Direktīvas 2014/24/ES un 2014/25/ES ļauj līgumslēdzējām iestādēm noraidīt nepamatoti lētus piedāvājumus, ja var konstatēt, ka piedāvājuma iesniedzējs ir saņēmis nesaderīgu valsts atbalstu, bet minētajās direktīvās nav attiecīgu noteikumu par ārvalstu subsīdijām. Turklāt, lai gan ārvalstu subsīdiju piešķiršanu ir iespējams ņemt vērā vispārējā piedāvājuma novērtējumā, ja tiek nolemts noraidīt piedāvājumu kā nepamatoti lētu, noraidīšana ir jāpamato, pierādot, ka ārvalstu subsīdija kaitē piedāvājuma dzīvotspējai un piedāvājuma iesniedzēja spējai izpildīt līgumu par piedāvāto (nepamatoti lēto) cenu.

Starptautiskā iepirkuma akta (SIA) mērķis ir stimulēt tirdzniecības partnerus risināt sarunas ar ES par to iepirkuma tirgu atvēršanu ES uzņēmumiem. Kad tas tiktu pieņemts, ar to tiktu īstenots princips par ES uzņēmumu līdzsvarotu savstarpēju piekļuvi trešo valstu iepirkuma tirgiem, taču tas nespēs novērst izkropļojumus, ko rada ārvalstu subsīdijas ES.

Starpvaldību nolīgumi (SVN) tiek noslēgti, lai veicinātu ieguldījumus. Tie var attiekties uz tādu iepirkumu organizēšanu, kas paredzēti kāda projekta kopīgai īstenošanai vai ekspluatācijai, jo īpaši lielā infrastruktūrā. Šādi iepirkumi ir atbrīvoti no ES publiskā iepirkuma tiesību aktu piemērošanas, ja ir izpildīti Direktīvas 2014/24/ES 9. pantā paredzētie nosacījumi, lai gan tiem vienmēr ir jābūt saderīgiem ar ES līgumiem. Ārvalstu subsīdiju izkropļojošā ietekme netiek īpaši pārbaudīta saskaņā ar minētajiem nolīgumiem.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Iniciatīvu ir iespējams pilnībā finansēt, pārdalot līdzekļus daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā. Finansiālā ietekme uz darbības apropriācijām tiks pilnīgi segta no DFS 2021.–2027. gadam paredzētajām apropriācijām Vienotā tirgus programmai piešķirtā finansējuma ietvaros.

Iniciatīvai būs noderīgas esošās zināšanas konkurences, tirdzniecības aizsardzības un publiskā iepirkuma jomā, kas var radīt sinerģiju starp esošajiem instrumentiem un samazināt nepieciešamās izmaksas.

Tirdzniecības politikas jomā PTO SKP nolīgums, kā arī tirdzniecības aizsardzības instrumenti (*TDI*) ļauj ES reaģēt uz negodīgu konkurenci attiecībā uz tādu preču

importu, kuras rada kaitējumu un kuru cenas ir negodīgi noteiktas zemākas par to normālo vērtību (antidempinga instruments) vai subsidētas (pretsubsīdiju instruments). Tomēr ES antidempinga un pretsubsidēšanas noteikumi attiecas tikai uz preču importu un neattiecas uz pakalpojumiem, ieguldījumiem vai citām kapitāla plūsmām saistībā ar uzņēmumiem, kas darbojas ES.

Starptautiskā līmenī ES var ierosināt tiesvedību pret PTO locekli, PTO strīdu noregulēšanas institūcijā izskatot SKP nolīguma pārkāpumus. Tomēr arī SKP nolīguma piemērošanas joma aprobežojas ar preču tirdzniecību. Subsīdijas nav izslēgtas no PTO Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību (*GATS*) piemērošanas jomas. Faktiski *GATS* ir iekļauts pilnvarojums turpināt sarunas par pakalpojumu subsīdiju noteikumiem.

Attiecībā uz divpusējiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem (BTN) pastāv lielas atšķirības attiecībā uz noteikumiem par subsīdijām. Lielākajā daļā gadījumu BTN uzmanības centrā ir pārredzamība un apspriešanās izkropļojošu subsīdiju gadījumā. Daži ietver noteikumus, kas aizliedz subsīdijas, kuras uzskata par īpaši kaitīgām (piemēram, neierobežotas garantijas). Nolīgumi, kuri parakstīti ar dažām kaimiņvalstīm, ietver apņemšanos ieviest subsīdiju kontroles sistēmu, kuras pamatā ir ES valsts atbalsta noteikumi. Lai gan šo nolīgumu darbības joma attiecas uz subsīdijām, kas ietekmē tirdzniecību starp ES un attiecīgo trešo valsti, paredzams, ka jurisdikcijas, kurās ir ieviestas šādas subsīdiju kontroles sistēmas, var labāk identificēt un novērst subsīdijas, kas izkropļo ES iekšējo tirgu. Šādos gadījumos BTN parasti neparedz savlaicīgus risinājumus šādu izkropļojošu subsīdiju novēršanai.

Regula 2019/712 par konkurences aizsardzību gaisa transportā ļauj Komisijai veikt izmeklēšanu, ja tā konstatē pierādījumus par konkurenci kropļojošu praksi starp ES gaisa pārvadātājiem un gaisa transporta pakalpojumu tirgos. Tā attiecas arī uz subsīdijām trešo valstu gaisa pārvadātājiem, bet ne uz citiem aviācijas ķēdes dalībniekiem, un tajā nav īpašu noteikumu par publisko iepirkumu vai subsidētu ES mērķuzņēmumu iegādi.

Visbeidzot, Regula (ES) 2016/1035 par aizsardzību pret zaudējumus radošu cenu noteikšanu kuģiem ļautu ES rīkoties pret tādu kuģu pārdošanu, kas tiek pārdoti par cenu, kura ir zemāka par normālo vērtību, un tādējādi radīt kaitējumu Savienības ražošanas nozarei, ja minētā regula tiktu piemērota. Tomēr, lai gan šī regula ir oficiāli stājusies spēkā, to nepiemēro pirms ESAO Kuģu būves nolīguma stāšanās spēkā, kā noteikts minētās regulas 18. pantā. Ņemot vērā to, ka nepietiekamas ratifikācijas dēļ ESAO Kuģu būves nolīgums nekad nav stājies spēkā (un nav paredzams, ka tas stāsies spēkā), Regulu (ES) 2016/1035 nepiemēro.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

Iniciatīvu ir iespējams pilnībā finansēt, pārdalot līdzekļus daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā. Finansiālā ietekme uz darbības apropriācijām tiks pilnīgi segta no DFS 2021.–2027. gadam paredzētajām apropriācijām Vienotā tirgus programmai piešķirtā finansējuma ietvaros.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

☐ **Ierobežots ilgums**

– ☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.-[DD.MM.]GGGG.

– ☐ Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam.

☒ **Beztermiņa**

– Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2022. gada līdz 2025. gadam,

– pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi[55]

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**:

– ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;

– ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

– ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;

– ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);

– ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;

– ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;

– ☐ publisko tiesību subjektiem;

– ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;

– ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuri sniedz pienācīgas finanšu garantijas;

– ☐ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.

– *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".*

Piezīmes

Komisija būs vienīgā atbildīgā par regulas izpildi.

[55] Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Regula tiks izvērtēta un pārskatīta 5 gadus pēc tās stāšanās spēkā. Izvērtējumā jo īpaši tiks pārbaudīts, vai un cik lielā mērā konkrētie mērķi būs veicinājuši iekšējā tirgus darbības uzlabošanos. Komisija Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai sniegs ziņojumu par konstatējumiem.

Turklāt saistībā ar jaunā instrumenta izpildi Komisija pastāvīgi uzraudzīs piemēroto pasākumu efektivitāti un lietderību. Par darbībām, ko Komisija veic saistībā ar jauno regulu, ziņos gada ziņojumā par konkurenci.

Turklāt pārskatīšana var būt nepieciešama, ja tiks apsvērti papildu noteikumi, lai kontrolētu ārvalstu subsīdiju izkropļojošo ietekmi ES iekšējā tirgū, tostarp starptautiskā līmenī.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

Attiecībā uz regulas īstenošanu Komisijai būs ekskluzīva kompetence izpildīt no regulas izrietošos pienākumus, tostarp izvērtēt paziņojumus par potenciāli subsidētām koncentrācijām un piedāvājumiem ES publiskā iepirkuma procedūrās.

Ja uzņēmums neizpilda pienākumu sniegt paziņojumu par subsidētu darījumu, par kuru ir jāsniedz paziņojums, Komisija var piemērot soda maksājumus un naudas sodus. Ja Komisija secina, ka ārvalstu subsīdija izkropļo iekšējo tirgu, tā var noteikt korektīvos pasākumus vai apstiprināt saistības, tostarp noteikt ārvalstu subsīdijas atmaksu.

Var būt nepieciešams dialogs starp Komisiju un uzņēmumiem, uz kuriem attiecas regulas piemērošana, lai nodrošinātu, ka uzņēmumi ievēro īstenotos pasākumus, tostarp iespējamu subsīdijas, soda naudas vai citu soda maksājumu atmaksu.

Iekšējās kontroles satvara pamatā ir Komisijas iekšējās kontroles principu īstenošana. Saskaņā ar Finanšu regulas prasību svarīgs Komisijas stratēģijas "Uz rezultātiem vērsts budžets" mērķis ir izmaksu lietderības nodrošināšana, izstrādājot un īstenojot pārvaldības un kontroles sistēmas, kas novērš vai konstatē un izlabo kļūdas.

Darbības, kam nepieciešami finanšu resursi, galvenokārt īstenos ar publiskā iepirkuma procedūrām, piemērojot tiešo pārvaldību. Tāpēc uzskatāms, ka saistītie likumības un pareizības riski ir (ļoti) zemi.

Tiks nodrošināta pastāvīga saikne ar politikas darbu, un tas nodrošinās elastību, kas vajadzīga, lai resursus būtu iespējams pielāgot faktiskajām politikas vajadzībām jomā, kurā regulāri norisinās izmaiņas.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

Saistībā ar ierosinātās regulas īstenošanu ir noteikti šādi riski:

1) Pret ES uzņēmumiem vērsti pretpasākumi

Jauns likumdošanas instruments var radīt risku, ka trešās valstis ievieš pretpasākumus, uzskatot, ka minētā darbība kaitē to uzņēmumiem. Lai atspēkotu šādas bažas, regula ir balstīta uz principiem, kas līdzīgi ES valsts atbalsta noteikumiem, novērš pastāvošo tiesisko aktu nepilnību un atjauno vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū. Trešo valstu uzņēmumi, kas negūst labumu no subsīdijām, atbalsta šo instrumentu. Regulu objektīvi un nediskriminējoši piemēros visiem uzņēmumiem, kas darbojas ES, neatkarīgi no to īpašniekiem, un tādējādi tā atbildīs ES starptautiskajām saistībām. Regulas pieņemšana var arī turpmāk stimulēt trešās valstis izstrādāt līdzīgu valsts atbalsta kontroles sistēmu kā Savienībā pastāvošo un (atkārtoti) iesaistīties sarunās, lai vienotos par starptautiskiem noteikumiem attiecībā uz subsīdijām, piemēram, PTO ietvaros. Jebkurā gadījumā šādi pretpasākumi, visticamāk, nebūtu saskaņā ar PTO noteikumiem, jo tie būtu diskriminējoši, ja trešā valstī nebūtu līdzvērtīgas iekšzemes subsīdiju kontroles sistēmas.

2) Neparedzēts administratīvā sloga pieaugums attiecībā uz uzņēmumiem

Regulā ir paredzēta iespēja ar deleģētu aktu grozīt attiecīgās robežvērtības vai atbrīvot konkrētu kategoriju uzņēmumus no pienākuma sniegt paziņojumus, ja tiek konstatēts, ka konkrēti paziņotie darījumi nerada izkropļojumus. Risku, kas saistīts ar nevajadzīgu administratīvo slogu, varētu samazināt arī ar norādījumiem par regulas piemērošanu.

3) Neparedzēts administratīvā sloga pieaugums attiecībā uz publiskām iestādēm

Izpildot ierosināto regulu, Komisijai būs jāveltī resursi lietu izskatīšanai, tāpēc pieaugs administratīvās izmaksas (darbaspēka izmaksas, aprīkojuma un materiālu izmaksas, kā arī netiešās izmaksas). Ja tiks saņemts negaidīti liels paziņojumu skaits, var rasties darbaspēka trūkums, pārvaldības grūtības un papildu izmaksas. Tomēr Komisija var pieņemt lēmumu neveikt turpmāku rīcību, ja lieta nerada sistēmisku problēmu vai būtiski neietekmē ES iekšējo tirgu.

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)

Neattiecas

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Novēršanas un aizsardzības pasākumi ir vērsti uz pārredzamību pārvaldības sanāksmēs un saziņā ar ieinteresētajām personām, piemērojot labāko publiskā iepirkuma praksi, tai skaitā izmantojot e-iepirkumu un piedāvājumu elektroniskās iesniegšanas rīku. Turklāt šīs darbības novērsīs un atturēs iespējamus interešu konfliktus.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

<u>Sarindotas</u> pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs	Dif./nedif. [56]	No EBTA valstīm[57]	No kandidātvalstīm[58]	No trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
1	03 01 Vienotā tirgus programma	Nedif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
1	03 02 01 01 Vienotā tirgus programma	Dif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
1	03 02 01 05 Vienotā tirgus programma	Dif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
7	20 02 06 Citi pārvaldības izdevumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

[56] Dif. diferencētās apropriācijas / Nedif. nediferencētās apropriācijas.
[57] EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.
[58] Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

– ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas

– ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	1	Vienotā tirgus inovācija

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

			2021. g.	**2022. g.**	**2023. g.**	**2024. g.**	**2025. g.**	**2026. g.**	**2027. g.**	**Pēc 2027. g.**	**KOPĀ**
Darbības apropriācijas											
Darbības apropriācijas — 03 02 01 01 Vienotā tirgus programma	Saistības	(1.a)	--	0,725	0,775	0,450	0,450	0,450	0,450		3,300
	Maksājumi	(2.a)	--	0,363	0,750	0,613	0,450	0,450	0,450	0,225	3,300
Darbības apropriācijas — 03 02 01 05 Vienotā tirgus programma	Saistības	(1.b)	--	0,725	0,950	0,800	0,600	0,875	0,575		4,525
	Maksājumi	(2.b)	--	0,363	0,838	0,875	0,700	0,738	0,725	0,288	4,525
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķīrumiem[59]											
Budžeta pozīcija	03.010101.02	(3)	--	--	0,175	0,350	0,150	0,425	0,125		1,225
• KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	--	1,450	1,725	1,250	1,050	1,325	1,025		7,825
	Maksājumi	(5)	--	0,725	1,588	1,488	1,150	1,188	1,175	0,513	7,825
• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķīrumiem		(6)	--	--	0,175	0,350	0,150	0,425	0,125		1,225

KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas **1. IZDEVUMU KATEGORIJAS**	Saistības	=4+6	--	**1,450**	**1,900**	**1,600**	**1,200**	**1,750**	**1,150**		**9,050**
	Maksājumi	=5+6	--	**0,725**	**1,763**	**1,838**	**1,300**	**1,600**	**1,300**	**0,513**	**9,050**

[59] Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

apropriācijas											

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	**7**	"Administratīvie izdevumi"

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021. g.	**2022. g.**	**2023. g.**	**2024. g.**	**2025. g.**	**2026. g.**	**2027. g.**	**Pēc 2027. g.**	**KOPĀ**
• Cilvēkresursi		--	3,040	9,260	15,480	17,570	17,570	17,570		80,490
• Citi administratīvie izdevumi		--	0,050	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150		0,800
KOPĀ	Apropriācijas	--	**3,090**	**9,410**	**15,630**	**17,720**	**17,720**	**17,720**		**81,290**

KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas **7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas**	(Saistību summa = maksājumu summa)	--	**3,090**	**9,410**	**15,630**	**17,720**	**17,720**	**17,720**		**81,290**

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021. g.	**2022. g.**	**2023. g.**	**2024. g.**	**2025. g.**	**2026. g.**	**2027. g.**	**Pēc 2027. g.**	**KOPĀ**
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas **1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJAS** apropriācijas	Saistības	--	**4,540**	**11,310**	**17,230**	**18,920**	**19,470**	**18,870**	**0,000**	**90,340**
	Maksājumi	--	**3,815**	**11,173**	**17,468**	**19,020**	**19,333**	**19,020**	**0,513**	**90,340**

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

Darbības apropriācijas tiks izmantotas, lai finansētu nepieciešamo IT infrastruktūru, pētījumus un konsultācijas, kas ir nepieciešamas, nodrošinot instrumenta efektīvu īstenošanu un izpildi.

Nav iespējams izsmeļoši uzskaitīt rezultātus, ko nodrošinās finansiālā iejaukšanās, vidējās izmaksas un skaitu, kā prasīts šajā sadaļā, jo šī ir jauna iniciatīva un nav iepriekšēju statistikas datu, uz kuriem varētu balstīties. Regulas priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā aplēsts, ka varētu būt aptuveni 30 paziņoti subsidētas koncentrācijas gadījumi gadā, aptuveni 36 paziņoti subsidētu piedāvājumu gadījumi publiskajā iepirkumā un 30-45 *ex officio* gadījumi gadā citās tirgus situācijās, tostarp attiecībā uz koncentrācijām un publiskā iepirkuma procedūrām zem paziņošanas robežvērtības.

Regulas mērķis ir ārvalstu subsīdiju radītos izkropļojumus novērst ar turpmāk minētajām darbībām:

1. Identificēt visizkropļojošākās subsīdijas; un

2. Novērst izkropļojumus, ko rada ārvalstu subsīdijas.

Šie divi konkrētie mērķi tiks uzraudzīti, izmantojot četrus uzraudzības rādītājus, kā aprakstīts 1.4.4. iedaļā:

a. Uzraudzības iestādes izskatīto iespējami izkropļojošo ārvalstu subsīdiju gadījumu skaits gadā

b. To ārvalstu subsīdiju gadījumu īpatsvars, kas atzīti par izkropļojošiem, attiecībā pret kopējo gadījumu skaitu

c. To gadījumu īpatsvars, kuru izskatīšana izbeigta, pateicoties pozitīvam rezultātam samērīguma izsvēršanas testā, attiecībā pret kopējo lietu skaitu.

d. Ieinteresēto personu priekšstats par noteikto korektīvo pasākumu ietekmi

Turklāt instrumenta efektivitāte tiks uzraudzīta un par to tiks ziņots, lai nodrošinātu regulas īstenošanai un izpildei izmantoto resursu izmaksu lietderību.

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

– ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas

– ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	KOPĀ
Daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	--	3,040	9,260	15,480	17,570	17,570	17,570	80,490
Citi administratīvie izdevumi	--	0,050	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,800
Starpsumma – daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	--	**3,090**	**9,410**	**15,630**	**17,720**	**17,720**	**17,720**	**81,290**
Ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS[60]								
Cilvēkresursi	--	--	--	--	--	--	--	--
Pārējie administratīvie izdevumi	--	--	0,175	0,350	0,150	0,425	0,125	1,225
Starpsumma – ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	--	--	**0,175**	**0,350**	**0,150**	**0,425**	**0,125**	**1,225**
KOPĀ	--	**3,090**	**9,585**	**15,980**	**17,870**	**18,145**	**17,845**	**82,515**

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

60 Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

– ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi

– ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

		2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.	Pēc 2027. g.
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)									
20 01 02 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)			**20**	**50**	**80**	**80**	**80**	**80**	**80**
20 01 02 03 (Delegācijas)									
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)									
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)									
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)									
•Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu FTE)[61]									
20 02 01 (AC, SNE, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)				20	40	65	65	65	65
20 02 03 (AC, AL, SNE, INT un JED delegācijās)									
XX 01 xx **yy zz** [62]	– galvenajā mītnē								
	– delegācijās								
01 01 01 02 (AC, SNE, INT – netiešā pētniecība)									
01 01 01 12 (AC, SNE, INT – tiešā pētniecība)									
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)									
KOPĀ			**20**	**70**	**120**	**145**	**145**	**145**	**145**

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Uzraudzīt atbilstību jaunajai regulai, veikt attiecīgo lietu izskatīšanu, sagatavot lēmumu projektus, veikt tirgus izmeklēšanu.
Ārštata darbinieki	Uzraudzīt atbilstību jaunajai regulai, palīdzēt ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem attiecīgo lietu darbā, lēmumu projektu sagatavošanā, tirgus izmeklēšanā. IT projektu vadības, tostarp paziņojumu portāla un dokumentu pārvaldības sistēmas, pārvaldība. Lietvedības atbalsta sniegšana attiecīgajā lietā iesaistītajiem darbiniekiem.

[61] AC – līgumdarbinieki; AL – vietējie darbinieki; SNE – valstu norīkotie eksperti; INT – aģentūru darbinieki; JED – jaunākie eksperti delegācijās.

[62] Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums/iniciatīva:

– ☒ pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā

Iniciatīvu ir iespējams pilnībā finansēt, pārdalot līdzekļus daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā. Finansiālā ietekme uz darbības apropriācijām tiks pilnīgi segta no DFS 2021.–2027. gadam paredzētajām apropriācijām Vienotā tirgus programmai piešķirtā finansējuma ietvaros.

– ☐ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā

– ☐ jāpārskata DFS

3.2.5. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

– ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu

– ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	N[63] gads	**N+1** gads	**N+2** gads	**N+3** gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (skat. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

[63] N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet "N" ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piemēram, 2021). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

– ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.

– ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

  – ☐ pašu resursus

  – ☒ citus ieņēmumus

  – Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija: 42. nodaļa. Naudas sodi un sankcijas	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme[64]						
		N gads	**N+1** gads	**N+2** gads	**N+3** gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (skat. 1.6. punktu)		
…….. pants								

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

Ieņēmumu summu nav iespējams iepriekš aplēst, jo tā ir atkarīga no naudas sodiem, kas uzņēmumiem piemēroti par regulā noteikto pienākumu neievērošanu.

[64] Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.